

EUROOPA
KOMISJON

Brüssel, 20.5.2025
COM(2025) 259 final

2025/0132 (COD)

Ettepanek:

EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU MÄÄRUS,

**millega muudetakse määrust (EL) 2024/1348 turvalise kolmanda riigi mõiste
kohaldamise osas**

{SWD(2025) 600 final}

SELETUSKIRI

ETTEPANEKU TAUST

- **Ettepaneku taust ja põhjused**

Varjupaigamenetluse määruse (määrus (EL) 2024/1348) artikli 77 kohaselt peab komisjon 12. juuniks 2025 vaatama läbi turvalise kolmanda riigi mõiste ja vajaduse korral esitama ettepanekuid sihipäraste muudatuste tegemiseks. Selle põhjal vaatas komisjon turvalise kolmanda riigi mõiste terviklikult läbi.

Sellega seoses uuris komisjon, kas rahvusvaheline õigus (1951. aasta Genfi konventsioon ja 1950. aasta Euroopa inimõiguste konventsioon) ja ELi esmased õigusaktid, sealhulgas ELi põhiõiguste harta, võimaldavad turvalise kolmanda riigi mõiste ja selle õiguslike tagatiste kohaldamise tingimusi täiendavalt muuta, et veelgi hõlbustada selle kohaldamist liikmesriikides. Komisjon võttis arvesse ka liikmesriikide kogemusi ja probleeme turvalise kolmanda riigi mõiste kohaldamisel, nagu on väljendatud eri foorumitel, ning hindas, kas varjupaigamenetluse määruuses tehtud muudatustega on neid probleeme juba käsitletud või kas esineb endiselt lünki. Lisaks sellele analüüsis komisjon Euroopa Liidu Kohtu ja Euroopa Inimõiguste Kohtu asjakohast kohtupraktikat.

Turvalise kolmanda riigi mõiste, mida praegu reguleeritakse varjupaigamenetluste direktiivi 2013/32/EL¹ artikli 33 lõike 2 punktiga c, vaadati läbi 2024. aasta mais vastu võetud uue rände- ja varjupaigaleppe raames.

Turvalise kolmanda riigi mõiste kohaldamisel võivad liikmesriigid varjupaigataotlused vastuvõetamatuse tõttu tagasi lükata, uurimata, kas isikud vastavad ELis kaitse saamise tingimustele. Turvalise kolmanda riigi mõistet võib kohaldada piirimenetluse osana.

Varjupaigamenetluse määrusega (EL) 2024/1348 (edaspidi „varjupaigamenetluse määrus“)² tehti turvalise kolmanda riigi eeskirjades mitu muudatust, mille eesmärk oli võimaldada turvalise kolmanda riigi mõiste laiemat ja paindlikumat kohaldamist. Nende muudatuste hulka kuuluvad:

- selliste kriteeriumide laiendamine, mis võimaldavad käsitada kolmandat riiki turvalise riigina, eelkõige võimaldavad käsitada turvaliste riikidena ka riike, mis ei ole Genfi konventsiooni osalised, kui nad saavad pakkuda tulemuslikku kaitset³;
- selgesõnaline viide perekondlikele sidemetele ja kolmandas riigis viibimisele kui võimalikku seost tõendavale asjaolule (varjupaigamenetluse määruse põhjendus 48);
- võimalus käsitada kolmandat riiki turvalise kolmanda riigina, tehes erandid selle territooriumi konkreetsete osade või selgelt tuvastatavate isikute kategooriate puhul (varjupaigamenetluse määruse põhjendus 46 ja artikli 59 lõige 2);

¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 26. juuni 2013. aasta direktiiv 2013/32/EL rahvusvahelise kaitse seisundi andmise ja äravõtmise menetluse ühiste nõuete kohta (uuesti sõnastatud) (ELT L 180, 29.6.2013, lk 60).

² Euroopa Parlamendi ja nõukogu 14. mai 2024. aasta määrus (EL) 2024/1348, millega luuakse rahvusvahelise kaitse ühine menetlus liidus ja tunnistatakse kehtetuks direktiiv 2013/32/EL (ELT L, 2024/1348, 22.5.2024).

³ Varjupaigamenetluse määruse artikli 57 lõikes 2 on „tulemuslik kaitse“ määratletud järgmiselt: õigus jääda riiki kuni kaitsetaotluse läbivaatamiseni; rahuldav elatustase, mis vastab riigi üldisele olukorrale; juurdepääs arstiabile ja haridusele samadel tingimustel nagu selle riigi kodanikele ning tulemuslik kaitse kuni püsiva lahenduse leidmiseni.

- turvalisuse eelduse kehtestamine kolmandatele riikidele, kellega EL on sõlminud ELi toimimise lepingu artikli 218 kohaselt turvalise kolmanda riigi kokkuleppe (varjupaigamenetluse määruse artikli 59 lõige 7);
- võimalus võtta vastu ELi tasandil turvaliste kolmandate riikidena käsitatavate riikide ühised nimekirjad, ilma et see välistaks liikmesriikide võimalust käsitada liikmesriigi tasandil turvaliste kolmandate riikidena täiendavaid turvalisi kolmandaid riike (varjupaigamenetluse määruse põhjendus 81 ning artiklid 60, 63 ja 64).

Uusi sätteid kohaldatakse alates 2026. aasta juunist. Seoses varjupaigamenetluse määruse artikli 59 lõikega 2, mis käsitleb võimalust käsitada kolmandat riiki turvalisena, tehes erandi selle territooriumi konkreetsete osade ja/või teatavate isikukategooriate puhul, tegi komisjon hiljuti ettepaneku selle kohaldamist kiirendada⁴.

Euroopa Parlament ja nõukogu leidsid, et täiendavaid seadusandlikke muudatusi võib olla vaja teha isegi enne varjupaigamenetluse määruse kohaldamist. Sellest tulenevalt on varjupaigamenetluse määruse artikliga 77 tehtud komisjonile ülesandeks vaadata 12. juuniks 2025 läbi turvalise kolmanda riigi mõiste ja teha vajaduse korral ettepanekuid sihipäraste muudatuste tegemiseks.

- **Turvalise kolmanda riigi mõiste läbivaatamine**

Komisjon võttis läbivaatamise suhtes kasutusele tervikliku lähenemisviisi kooskõlas varjupaigamenetluse määruse artiklis 77 sätestatud kohustusega⁵.

Läbivaatamise käigus uuris komisjon turvalise kolmanda riigi mõistega seotud elemente ja selle kohaldamist varjupaigamenetluse määruse alusel. Need hõlmavad järgmist:

- (1) tingimused, millele kolmas riik peab vastama, et seda saaks pidada **turvaliseks**, nagu on sätestatud varjupaigamenetluse määruse artiklis 59. Sisuliselt ei tohiks selles kolmandas riigis olla tagakiusamise ega tõsise kahju ohtu; peab olema võimalus taotleda ja, kui tingimused on täidetud, saada **tulemuslikku kaitset**, nagu on määratletud varjupaigamenetluste määruse artiklis 57; samuti tuleb järgida *tagasi- ja väljasaatmise lubamatuse põhimõtet*;
- (2) taotleja ja kolmanda riigi vahelise **seose** olemasolu, mis tähendab, et varjupaigataotleja ja turvalise kolmanda riigi vahel peab olema seos, mis võimaldab taotleja sellele turvalisele kolmandale riigi üle anda;
- (3) varjupaigamenetluse määrusega kehtestatud **nõuetekohase menetluse tagatised**, mida mõistet kohaldavad liikmesriigid peavad järgima, eelkõige hinnates igal üksikjuhul eraldi, kas riik on iga konkreetse taotleja jaoks turvaline, ning taotleja võimalus kohtus vaidlustada nii seose olemasolu asjaomase kolmanda riigiga kui ka edasikaebuse automaatne peatav mõju ning asjaolu, et riik oleks tema konkreetsete asjaolude tõttu turvaline (võimalus lükata ümber turvalisuse eeldus).

Selle läbivaatamise tulemusena ja pärast põhjalikku analüüsi jõudis komisjon järeldusele, et on võimalik vaadata läbi seosekriteerium, kuna see ei ole rahvusvahelise õiguse kohane nõue, ja edasikaebuse automaatne peatav mõju. Ta leidis siiski, et kolmanda riigi „turvalisuse“ kriteeriume ei ole võimalik läbi vaadata, kuna need on juba viidud kooskõlla rahvusvahelise

⁴ Ettepanek: Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, millega muudetakse määrust (EL) 2024/1348 liidu tasandil turvaliste päritoluriikide loetelu kehtestamise osas, COM(2025) 186 final, 16.4.2025.

⁵ SWD(2025) 600, rände ja siseasjade peadirektoraadi talituste töödokument, mis on seotud turvaliste kolmandate riikide ettepanekuga.

õiguse kohaselt nõutavate miinimumstandarditega⁶. Muud nõuetekohase menetlusega seotud aspektid, sealhulgas individuaalne hindamine, on ELi ja rahvusvahelise õiguse ning kohtupraktika nõuded, mis on olulised üksikisikute kaitsmiseks tagasi- ja väljasaatmise eest ning nende põhiõiguste säilitamiseks. Kuna need kaitsemeetmed on ELi ja rahvusvahelise õiguse kohaselt siduvad, peavad need jääma kehtima⁷.

Seetõttu on varjupaigamenetluse määruse sihipäraseks muutmiseks kindlaks määratud järgmised kaks elementi:

- (a) taotleja ja kolmanda riigi vahelise seose nõue (**seosekriteerium**) ja
- (b) selliste otsuste peale, millega lükatakse taotlus turvalise kolmanda riigi mõiste alusel vastuvõetamatuse tõttu tagasi, esitatud **edasikaebuse peatav mõju**.

Sidusrühmad osutasid iga alternatiivi puhul erinevatele eelistele ja riskidele, nagu on kokku võetud allpool jaos „Konsulterimine sidusrühmadega“.

A. Seosekriteerium

Komisjoni läbivaatamise käigus leiti, et seosekriteeriumi mittesiduv olemus rahvusvahelises õiguses võimaldab seda kriteeriumi muuta. See oli varjupaigamenetluse määruse kohase turvalise kolmanda riigi mõiste element, mida valdav enamik liikmesriike pidas mõiste kohaldamise hõlbustamisel ka suurima mõjuga elemendiks. Selle põhjal tegi komisjon kindlaks ja hindas kolme alternatiivi seosekriteeriumi läbivaatamiseks varjupaigamenetluse määruse kontekstis⁸.

(1) *Seosekriteeriumi kui liidu õiguse kohustusliku nõude väljajätmine*

Kuna seosekriteerium ei ole rahvusvahelise õiguse kohaselt nõutav, kaaluti ühe võimalusena jätta see liidu õigusest välja, mis annaks seega liikmesriikidele turvalise kolmanda riigi mõiste kohaldamisel võimaluse valida, kas kohaldada seosekriteeriumi või mitte, ja kuidas seda siseriiklikus õiguses määratleda.

See alternatiiv lihtsustaks turvalise kolmanda riigina käsitamist liikmesriikides ning suurendaks potentsiaalselt nende taotlejate arvu, kelle suhtes võiks kohaldada turvalise kolmanda riigi mõistet, suurendades nende kolmandate riikide arvu, kellega selle mõiste kohaldamisel koostööd teha, ning kaotades vajaduse tõendada seost konkreetse turvalise kolmanda riigiga. See vähendaks halduskoormust ja suurendaks varjupaigataotluste menetlemise tõhusust. Samuti võiks see aidata vastutust rohkem jagada ja võimaluse korral

⁶ Varjupaigamenetluse määruse põhjenduse 46 kohaselt tähendab tulemuslik kaitse juurdepääsu elatusvahenditele, et säilitada rahuldav elatustase võrreldes vastuvõtva kolmanda riigi üldise olukorraga, juurdepääsu tervishoiule ning haiguste põhiravile ja haridusele selles kolmandas riigis üldiselt ette nähtud tingimustel. Lisaks on põhjenduses 51 märgitud, et juurdepääs piisavatele elatusvahenditele rahuldava elatusaseme säilitamiseks hõlmab sealhulgas juurdepääsu toidule, rõivastele, eluasemele või peavarjule ning õigust teha tasustatavat tööd, näiteks tööturule juurdepääsu kaudu, tingimustel, mis ei ole vähem soodsad kui kolmanda riigi mittekodanikel, kes on üldiselt samas olukorras. Need nõuded on üldjoontes samaväärsed sellega, mida nõutakse 1951. aasta Genfi konventsioonis riigis seaduslikult viibivate pagulaste puhul: õigus palgatööle (Genfi konventsiooni artikkel 17), eluasemele (artikkel 21) ja füüsilisest isikust ettevõtjana tegutsemisele (artikkel 18) tuleks anda sama soodsatel tingimustel kui riigis seaduslikult elavatele kolmandate riikide kodanikele; õigus haridusele (artikkel 22) ning sotsiaalkindlustusele ja -hüvitistele (artikkel 24) peaksid olema tagatud kodanikega samadel tingimustel.

⁷ Vt rände ja siseasjade peadirektoraadi talituste töödokumendi punkt 3 (SWD(2025) 600), mis on seotud ettepanekuga turvalise kolmanda riigi kohta.

⁸ Vt rände ja siseasjade peadirektoraadi talituste töödokumendi SWD(2025) 600, mis on seotud turvalise kolmanda riigi ettepanekuga, punkt 4.

ülemaailmset kaitseruumi laiendada. Seda alternatiivi tuleb kohaldada kooskõlas ELi põhiõiguste hartaga, sealhulgas laste õigustega.

See alternatiiv hõlmas ka võimalust jätta teatavad haavatavate taotlejate rühmad menetlusest välja või kehtestada konkreetsed meetmed põgenemise vältimiseks (nt põgenemise ohu eeldus turvalise kolmanda riigi mõiste kohaldamisel või uue kinnipidamise aluse lisamine vastuvõtutingimuste direktiivi). See alternatiiv hõlmas ka võimalust sõlmida kolmandate riikidega lepinguid või kokkuleppeid, millega nõutakse selliste tulemusliku kaitse taotluste sisulist läbivaatamist, mille on esitanud taotlejad, kelle taotlus lükati turvalise kolmanda riigi mõiste alusel vastuvõetamatuna tagasi.

Need elemendid on osa käesolevast seadusandlikust ettepanekust.

(2) *Transiidi käsitlemine piisava kriteeriumina*

Teine võimalus oli asuda seisukohale, et pelk taotleja transiit läbi turvalise kolmanda riigi on piisav kriteerium turvalise kolmanda riigi mõiste kohaldamiseks asjaomaste isikute suhtes.

Transiidi lisamine kriteeriumina looks taotleja ja turvalise kolmanda riigi vahel täiendava objektiivse seose, kuna on mõistlik eeldada, et rahvusvahelist kaitset taotlejale isik oleks võinud taotleda kaitset turvalises kolmandas riigis, mida ta läbis. See tõlgendus on kooskõlas lähenemisviisiga, mida komisjon kasutas oma 2016. aasta ettepanekus varjupaigamenetluse määruse kohta,⁹ milles ta tunnistas, et transiit läbi turvalise kolmanda riigi võib olla piisav turvalise kolmanda riigi mõiste kohaldamiseks. Transiidi tunnustamine kehtiva objektiivse seosena hõlbustab selle mõiste kohaldamist ja võib-olla laiendab nende kolmandate riikide ringi, kellega liikmesriigid saavad varjupaigaküsimustes koostööd teha. Sellise transiidi tõendamise eest vastutavad liikmesriikide pädevad varjupaigaasutused.

Kaaluti võimalust kehtestada konkreetne ümberlükatav transiidieeldus, mille kohaselt võib eeldada, et isik, kes saabub ebaseaduslikult ELi territooriumile ja kes ei suuda näidata otsest saabumismarsruuti, peab olema läbinud vähemalt ühe kolmanda riigi. Siiski jõuti järeldusele, et ümberlükatava eelduse kehtestamine lisaks kohtumenetluse aluseid, mis on vastuolus turvalise kolmanda riigi mõiste soovitud lihtsustamisega. Sel põhjusel jäeti kõrvale võimalus kehtestada ümberlükatav eeldus.

(3) *Paindlikuma seosekriteeriumi määratlemine varjupaigamenetluse määruses (mis hõlmaks ka transiiti)*

Kolmas alternatiiv oli määratleda liidu õiguses mõiste „seos“ nii, et lisaks transiidile käsitatakse kultuurisidemeid või keeleoskust piisava seosena, ja lisada vajaduse korral juhenddokument.

See alternatiiv võiks suurendada võimalike turvaliste kolmandate riikide arvu, kuna see läheb kaugemale ELi suunduvale marsruudile jäävatest kolmandatest riikidest, hõlbustades samal ajal koostööd asjaomase kolmanda riigiga ja aidates kaasa vastutuse suuremale jagamisele. Peale selle võib see hõlbustada taotleja integreerumist pärast üleandmist, suurendades seeläbi üleandmise kestlikkust. Seose tõendamise kohustus lasub siiski alati liikmesriikide menetlevatel ametiasutustel. Seetõttu leiti, et see alternatiiv ei anna soovitud mõju turvalise kolmanda riigi mõiste kohaldamise lihtsustamiseks.

⁹ Ettepanek: Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, millega luuakse rahvusvahelise kaitse ühine menetlus liidus ja tunnustatakse kehtetuks direktiiv 2013/32/EL, COM/2016/0467 final – 2016/0224 (COD).

B. Edasikaebuse peatav mõju

Komisjon on täiendavalt uurinud, kas turvalise kolmanda riigi mõiste kohaldamisega seotud edasikaebemenetlusi on võimalik lihtsustada, muutes vastuvõetamatuse otsuste peale esitatud edasikaebuste peatava toime mitteautomaatseks.

Küsimus, kas turvalise kolmanda riigi mõiste kohaldamise peale esitatud edasikaebusel on automaatne peatav toime, on eriti oluline turvalise kolmanda riigi mõistel põhinevate vastuvõetamatuse otsuste puhul, kui taotlust ei ole sisuliselt analüüsitud. Ohustatud põhiõiguste olemus, eelkõige tagasi- ja väljasaatmise oht, muudab varjupaigamenetluse määruuses esitatud edasikaebuse peatava mõju tagamise eriti oluliseks. Konsultatsiooniprotsessi käigus juhtisid nendele ohtudele tähelepanu mõned liikmesriigid, ÜRO Pagulaste Ülemvoliniku Amet ja kodanikuühiskond.

Edasikaebuse automaatse peatava mõju kaotamine võib siiski aidata vähendada menetluslikke viivitusi turvalise kolmanda riigi mõiste kohaldamisel ja vältida edasikaebamisvõimaluste võimalikku kuritarvitamist taotlejate poolt, tagades samal ajal taotleja põhiõiguste kaitse, võimaldades neil taotleda peatavat toimet. Lisaks on selleks, et tagada taotlejate õiguste kaitse tagasi- ja väljasaatmise ohu eest, automaatselt peatav toime varjupaigamenetluse määruuse artikli 37 alusel tehtud tagasisaatmisotsuse suhtes seoses vastuvõetamatuse otsusega, kui on tagasi- ja väljasaatmise lubamatuse põhimõtte rikkumise oht. See peaks tagama, et isikuid ei anta üle, kui kolmandas riigis on tagasi- ja väljasaatmise oht või kui kolmandas riigis on tõsise kahju või ebainimliku või alandava kohtlemise oht.

Läbivaatamise järeldused

Komisjon on hoolikalt kaalunud iga alternatiivi eeliseid ja puudusi, kui ta vaatas läbi varjupaigamenetluse määruuse sätteid turvalise kolmanda riigi mõiste kohaldamise osas. Kokkuvõttes leiab komisjon, et **meetmete kombinatsiooniga** saavutatakse kõige tõenäolisemalt soovitud paindlikkus ja hõlbustatakse turvalise kolmanda riigi mõiste kohaldamist liikmesriikides, säilitades samal ajal olulised kaitsemeetmed, kaitstes põhiõigusi ja lahendades mõne sidusrühma väljendatud mureküsimusi, nagu on kajastatud käesolevas ettepanekus.

Seega võimaldaks (kuid ei kohustaks) käesolev ettepanek liikmesriikidel kohaldada turvalise kolmanda riigi mõistet, kui i) taotleja ja kõnealuse turvalise kolmanda riigi vahel on seos või ii) kui taotleja on saanud turvalise kolmanda riigi kaudu või iii) kui seose või transiidi puudumise korral on turvalise kolmanda riigiga sõlmitud leping või kokkulepe, mis nõuab kõnealuse lepingu või kokkuleppe kohaldamisalasse kuuluvate taotlejate esitatud tulemusliku kaitse taotluste sisulist läbivaatamist. Viimast võimalust ei tohiks kohaldada saatjata alaealiste suhtes, kelle puhul on alati vaja seost või transiiti. Lisaks sellele peaksid liikmesriigid tagama, et kõigis alaealisi puudutavates otsustes seatakse esikohale lapse huvid.

Sellega lihtsustatakse ka edasikaebemenetlust turvalise kolmanda riigi mõiste kohaldamisel ja tehakse ettepanek muuta turvalise kolmanda riigi mõiste alusel tehtud vastuvõetamatuse otsuste peale esitatud edasikaebuste peatav mõju mitteautomaatseks.

- **Ettepaneku eesmärgid**

Käesoleva ettepaneku peamine eesmärk on teha varjupaigamenetluse määruuses (EL) 2024/1348 sihipärane muudatus, et hõlbustada turvalise kolmanda riigi mõiste kohaldamist.

- **Kooskõla poliitikavaldkonnas praegu kehtivate õigusnormidega**

Käesolev ettepanek tuleneb varjupaigamenetluse määruuse artiklist 77, milles tehakse komisjonile ülesandeks vaadata 12. juuniks 2025 läbi turvalise kolmanda riigi mõiste ja teha

vajaduse korral ettepanekuid sihipäraste muudatuste tegemiseks. See on täielikult kooskõlas 14. mail 2024 vastu võetud varjupaigamenetluse määruse eesmärkidega. See on kooskõlas ka muude uue rände- ja varjupaigaleppega seoses vastu võetud õigusaktidega, eelkõige miinimumnõuete määrusega, uuesti sõnastatud vastuvõtutingimuste direktiiviga, varjupaiga- ja rändehalduse määrusega, taustakontrolli määrusega ja Eurodaci määrusega.

Lisaks sellele on turvalise kolmanda riigi mõiste läbivaatamise ettepanek kooskõlas tagasisaatmismääruse ettepanekuga,¹⁰ kuna viimasega laiendatakse tagasisaatmist käsitlevate ELi õigusnormide kohaldamisala nii, et need hõlmaksid ka tagasisaatmist, mis toimub turvalise kolmanda riigi mõiste alusel, ning säilitatakse tagasipöördujatele ELi tagasisaatmismääruse, ELi põhiõiguste harta ja Euroopa inimõiguste konventsiooni alusel (juba) kättesaadavad kaitsemeetmed seoses tagasi- ja väljasaatmise lubamatuse põhimõtte järgimisega.

- **Kooskõla muude liidu tegevuspõhimõtetega**

See ettepanek on kooskõlas rände- ja varjupaigaleppes sätestatud tervikliku ning pikaajalise lähenemisviisiga tõhusamale ja sidusamale rände haldamisele, mis hõlmab muu hulgas rände asetamist ELi ja kolmandate riikide vaheliste partnerlus- ja koostöösuhete keskmesse. Sellest vaatenurgast ja võttes arvesse ettepaneku eesmärki tagada varjupaiga taotlemise õigus ning kaitsta pagulaste, varjupaigataotlejate ja rändajate põhiõigusi, olenemata nende staatusest, on ettepanek kooskõlas ELi pühendumusega globaalse pagulasraamistiku eesmärkidele.

Ettepanekuga toetatakse rände- ja varjupaigaleppe üldeesmärke, eelkõige eesmärki muuta varjupaigataotlejate menetlemine ELis tõhusamaks ning leida lahendusi koostööks ja koormuse jagamiseks kolmandate riikidega.

2. ÕIGUSLIK ALUS, SUBSIDIAARSUS JA PROPORTSIONAALSUS

- **Õiguslik alus**

Ettepaneku õiguslik alus on Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 78 lõike 2 punkt d.

- **Muutuv geometria**

Euroopa Liidu lepingule (ELi leping) ja ELi toimimise lepingule lisatud protokoll nr 21 (Iirimaa seisukoha kohta vabadusel, turvalisusel ja õigusel rajaneva ala suhtes) artiklite 1 ja 2 kohaselt ei osale Iirimaa ELi toimimise lepingu kolmanda osa V jaotise alusel vastu võetud meetmete, sealhulgas Euroopa ühise varjupaigasüsteemi loomise meetmete vastuvõtmisel ning need ei ole tema suhtes siduvad. Kõnealuse protokoll nr 21 artikli 3 kohaselt võib Iirimaa siiski otsustada osaleda selliste meetmete vastuvõtmisel ja kohaldamisel. Iirimaa on teatanud oma soovist osaleda varjupaigamenetluse määruses. Samuti võib ta kooskõlas protokoll nr 21 artiklitega 3 ja 4a osaleda käesoleva, varjupaigamenetluse määrust muutva ettepaneku vastuvõtmisel ja kohaldamisel.

Euroopa Liidu lepingule ja Euroopa Liidu toimimise lepingule lisatud protokoll nr 22 (Taani seisukoha kohta) artiklite 1 ja 2 kohaselt ei osale Taani käesoleva määruse vastuvõtmisel ning see ei ole tema suhtes siduv ega kohaldatav.

- **Subsidiaarsus**

Käesoleva ettepaneku eesmärk on teha varjupaigamenetluse määrusesse sihipärane muudatus, mille eesmärk on muuta turvalise kolmanda riigi mõiste kohaldamine liikmesriikide jaoks

¹⁰ COM(2025) 101 final.

paindlikumaks. Ettepanekus säilitatakse turvalise kolmanda riigi mõiste kohaldamise vabatahtlikkus.

Uusi menetlusi peaks reguleerima samad normid, olenemata sellest, milline liikmesriik neid kohaldab, et tagada taotlejate, kolmandate riikide kodanike või kodakondsuseta isikute võrdne kohtlemine menetluse käigus ning selgus ja õiguskindlus üksikisiku jaoks. Lisaks sellele võivad liikmesriigid üksi tegutsedes luua stiimuleid ebaseaduslikuks liikumiseks ühest liikmesriigist teise sõltuvalt sellest, kas ja kuidas nad kohaldavad turvalise kolmanda riigi mõistet, või takistada Dublini süsteemi kohaseid üleandmisi selle mõiste erineva kohaldamise tõttu.

Liikmesriigid ei suuda üksi tegutsedes käesoleva ettepaneku eesmärke saavutada. Eesmärk kõrvaldada mõned turvalise kolmanda riigi mõiste tulemusliku kohaldamise takistused nõuab ELi raamistikku, mis on vajalik, et tagada turvalise kolmanda riigi mõiste järjepidev ja sidus kohaldamine kõigis liikmesriikides. Seega peab liit tegutsema ja võib võtta meetmeid kooskõlas Euroopa Liidu lepingu artiklis 5 sätestatud subsidiaarsuse põhimõttega.

- **Proportsionaalsus**

Kooskõlas Euroopa Liidu lepingu artiklis 5 sätestatud proportsionaalsuse põhimõttega ei lähe käesolev varjupaigamenetluse määruse (EL) 2024/1348 sihipärase muutmise ettepanek kaugemale sellest, mis on vajalik selle eesmärkide saavutamiseks, nimelt võimaldada liikmesriikidele suuremat paindlikkust turvalise kolmanda riigi mõiste kohaldamisel kooskõlas rahvusvahelise õigusega ning austades täielikult ELi põhiõiguste hartas ja Euroopa inimõiguste konventsioonis sätestatud põhiõigusi.

- **Vahendi valik**

Valitud vahend on ettepanek võtta vastu määrus, millega muudetakse varjupaigamenetluse määrust.

3. JÄRELHINDAMISE, SIDUSRÜHMADEGA KONSULTEERIMISE JA MÕJU HINDAMISE TULEMUSED

- **Teadmiste kogumine kehtivate õigusaktide rakendamise ja kohaldamise kohta**

Turvalise kolmanda riigi mõiste läbivaatamiseks uuris komisjon, kas rahvusvahelise õiguse (1951. aasta Genfi konventsioon ja 1950. aasta Euroopa inimõiguste konventsioon) alusel on võimalik täiendavalt läbi vaadata turvalise kolmanda riigi mõiste kohaldamise tingimused ja sellega seotud õiguslikud tagatised, et hõlbustada selle mõiste kohaldamist liikmesriikides. Komisjon võttis arvesse ka liikmesriikide seniseid kogemusi turvalise kolmanda riigi mõiste kohaldamisel, sealhulgas selle mõiste kohaldamisel tekkinud probleeme, mida on väljendatud eri foorumitel. Lisaks sellele analüüsis komisjon Euroopa Liidu Kohtu ja Euroopa Inimõiguste Kohtu asjakohast kohtupraktikat.

Mis puudutab faktilist teavet turvalise kolmanda riigi mõiste kohaldamise kohta ELi liikmesriikides, siis olemasolevad andmed ei ole väga põhjalikud, vaid viitavad sellele, et tavad on parimal juhul olnud ebaühtlased¹¹. Kolmel liikmesriigil puudub turvalise kolmanda

¹¹ Vt näiteks EUAA (2022): [Turvaliste riikide mõiste kohaldamine varjupaigamenetluses](#); Osso, B., „Unpacking the Safe Third Country Concept in the European Union: Borders, Legal Spaces, and Asylum in the Shadow of Externalisation“ (Turvalise kolmanda riigi mõiste lahtimõtestamine Euroopa Liidus: piirid, õigusruumid ja varjupaik eksternaliseerimise varjus), *International Journal of Refugee Law*, 35. kd, 3. väljaanne, oktoober 2023. Thym, D., *Expert Opinion on Legal Requirements for Safe third Countries in Asylum Law and Practical Implementation Options* (Eksperdiarvamus

riigi mõiste siseriiklikes õigusaktides¹². Kõik teised liikmesriigid on seda mõistet siseriiklikes õigusaktides arvesse võtnud, kuid nende kohaldamisel esineb erinevusi: viis liikmesriiki võtsid vastu turvaliste kolmandate riikide nimekirjad,¹³ kaheteistkümnes liikmesriigis kohaldatakse seda mõistet ainult juhtumipõhiselt¹⁴ ning kuus liikmesriiki seda mõistet praktikas ei kohalda¹⁵.

- **Konsulteerimine sidusrühmadega**

Komisjon konsulteeris 2024. aasta detsembrist kuni 2025. aasta veebruarini liikmesriikide, Euroopa Parlamendi, kodanikuühiskonna organisatsioonide ja ÜRO Pagulaste Ülemvoliniku Ametiga. Aruteludes keskenduti seosekriteeriumile ja turvalise kolmanda riigi mõiste alusel vastuvõetamatuse otsuste peale esitatud edasikaebuste automaatsele peatavale mõjule.

27. jaanuaril ja 27. veebruaril 2025 toimusid arutelud liikmesriikidega mitmesugustel foorumitel, sealhulgas alaliste esindajate komitees (COREPER), varjupaiga töörühmas, strateegilises sisserände-, piiride ja varjupaigakomitees (SCIFA) ning komisjoni korraldatud mitteametlikel konsultatsioonidel. 18. veebruaril toimusid arutelud Euroopa Parlamendi liikmetega ja 19. veebruaril 2025 kodanikuühiskonna organisatsioonidega.

Nendes mõttevahetustes väljendas enamik **liikmesriike** toetust turvalise kolmanda riigi mõiste läbivaatamisele ja pooldas varjupaigamenetluste määruse sihipärast muutmist, et kaotada seosekriteerium ja edasikaebamise automaatne peatav mõju, pidades neid muudatusi vahendiks, mis suurendab tõhusust, tagab varjupaigataotluste menetlemisel suurema paindlikkuse, eriti ebaproportsionaalse rändesurve ajal, ja vähendab halduskoormust. Väike osa liikmesriike oli seosekriteeriumi nõude väljajätmise vastu ja eelistaks seose paindlikku määratlust.

Liikmesriigid, kes toetavad seosekriteeriumi kui kohustusliku nõude kaotamist, rõhutasid, et see laiendaks turvalise kolmanda riigi mõiste tingimustele vastavate taotlejate võimalikku ringi, võimaldades selles raamistikus hõlmata rohkem varjupaigataotlejaid. Nad väitsid, et see muudatus tagaks ka suurema paindlikkuse koostööks kolmandate riikidega ning hõlbustaks uute partnerluste loomist. Samuti väitsid nad, et selle nõude tühistamine võimaldaks liikmesriikidel tulemuslikumalt reageerida rändesurvele ja -kriisidele. Samuti juhtisid nad tähelepanu võimalikule tõhususe suurenemisele ning väitsid, et seosekriteeriumi kaotamine lihtsustaks taotluste menetlemist, vähendaks riigi ametiasutuste halduskoormust (kuna seost ei ole vaja tõendada) ja kiirendaks otsuste tegemist.

Liikmesriigid, kes ei toetanud seosekriteeriumi nõude kaotamist, hoiatasid, et nõude kaotamine võib turvalistes kolmandates riikides takistada isikute integreerimist ja partnerluste loomist kolmandate riikidega, suurendada ohtu, et ebaseaduslik ränne toimub turvalisest kolmandast riigist tagasi ELi ja et isikud jäävad turvalisse kolmandasse riiki ilma seoseta või tagatud kaitseta. ELis võib see suurendada ka kohtuvaidluste ja teisese liikumise ohtu liikmesriikidesse, kus turvalise kolmanda riigi mõistet ei kohaldata või kohaldatakse koos seosenõudega. Mõned liikmesriigid hoiatasid, et liikmesriikide kohtud võivad peatada Dublini määruse kohased üleandmised liikmesriikidele, kui nad leiavad, et turvalise kolmanda riigi mõistet kohaldatakse liiga leebelt või valesti, kuna seos pakkus kaitset. Mõned liikmesriigid rõhutasid ka vajadust tagada rahvusvahelise ja inimõigustealase õiguse järgimine, kaitsta

varjupaigaõiguses sätestatud turvaliste kolmandate riikide õiguslike nõuete kohta ja praktilise rakendamise võimalused), aprill 2024.

¹² FR, IT, PL.

¹³ BG, EE, DE, EL, HU.

¹⁴ AT, BE, CY, DK, FI, HR, IE, LV, LT, MT, NL, SE.

¹⁵ CZ, PT, RO, SK, SI, ES.

haavatavaid taotlejaid, vältida vastutuse üleminekut kolmandatele riikidele ja tagada realistlik rakendamine.

Mitu liikmesriiki märkis ka, et turvalise kolmanda riigi mõiste kohaldamine võib suurendada nende taotlejate põgenemise ohtu, kelle suhtes turvalise kolmanda riigi mõistet kohaldatakse. Selle ohu kõrvaldamiseks leidis enamik liikmesriike, et vastuvõtutingimuste direktiivis sätestatud eeskirjad, nagu artiklid 9 (liikumisvabaduse piirangud) ja 10 (kinnipidamine) on piisavad, kuigi mõned liikmesriigid soovitasid uurida võimalikke muudatusi ja üks tegi ettepaneku lisada põhjendus.

Konsultatsioonid **Euroopa Parlamendi** liikmetega töid esile olulised erimeelsused parlamendiliikmete vahel. Mõned liikmed toetasid seosekriteeriumi väljajätmist ja edasikaebuste automaatse peatava toime kaotamist ning väitsid, et need muudatused suurendaksid tõhusust ja piiraksid teisest rännet. Teised liikmed olid mõlema ettepaneku vastu ning hoiatasid, et seosekriteeriumi puudumine võib takistada integratsiooni kolmandas riigis, suurendada teisest rännet ja jätta kolmandasse riiki üleviidavad isikud kaitseta, rõhutades samas, kui oluline on kaitsta üksikisikute õigust varjupaigale ELis ja tagada üleandmiste pikaajaline kestlikkus. Lisaks väljendati muret, et juhul, kui edasikaebuste peatav mõju kõrvaldatakse, sagenevad kohtuvaidlused ning suureneb võimaliku tagasi- ja väljasaatmise oht. Samuti väideti, et jätkuvalt tuleks keskenduda rände- ja varjupaigaleppe rakendamisele, selle asemel et teha muudatusi, mis võiksid rikkuda põhjalikult läbiräägitud tasakaalu. Mõned liikmed märkisid, et turvalise kolmanda riigi mõiste muudatustega peavad kaasnema tugevad koostöökokkulepped kolmandate riikidega, mis tagaks ka üleantud isikutele juurdepääsu tulemuslikule kaitsele.

Kodanikuühiskonna organisatsioonid olid üldiselt turvalise kolmanda riigi mõiste läbivaatamise vastu ja rõhutasid mitmeid olulisi probleeme seoses turvalise kolmanda riigi mõiste praktilise rakendamisega. Nad hoiatasid, et see võib suurendada kohtuvaidluste ja kohtulike sekkumiste arvu ning halduskoormust ning avaldada samas negatiivset mõju Dublini süsteemile ja koostööle kolmandate riikidega. Veel üks oluline probleem oli mõju haavatavatele taotlejatele, kusjuures nõuti, et seosekriteerium jääks selle rühma puhul kohustuslikuks.

Kuigi **ÜRO Pagulaste Ülemvoliniku Amet** tunnistas, et seosekriteerium ei ole rahvusvahelise õiguse kohaselt nõutav, kordas ta oma kahtlusi selle kaotamise suhtes, sealhulgas muret üleandmise pikaajalise kestlikkuse pärast seose puudumise korral, ning ohtu, et üleantud isikud võivad jääda ebaselgesse õiguslikku olukorda, kuna kaitsetaotlused võidakse hiljem tagasi lükata ka turvalises kolmandas riigis. ÜRO Pagulaste Ülemvoliniku Amet rõhutas vajadust tugevate täiendavate kaitsemeetmete järele juhaks, kui seosekriteerium kaotatakse. ÜRO Pagulaste Ülemvoliniku Amet väljendas ka teatavat muret seoses turvalise kolmanda riigi mõistega, kuigi mitte otseselt seoses läbivaatamisettepanekutega.

Edasikaebuste peatava mõju osas toetas enamik liikmesriike ja mõned Euroopa Parlamendi liikmed mitteautomaatse peatava mõju võimalust. Nad väitsid, et automaatse peatava mõju kaotamine võib vähendada menetluslikke viivitusi ja märkisid, et see oleks kooskõlas ka praeguse varjupaigamenetluse määruse kohaste kiirendatud menetluste ja piirimenetluste lühikese kestusega. Lisaks sellele võib automaatse peatava mõju kaotamine vähendada finantskoormust, mis on seotud vastuvõtutingimuste tagamisega taotlejatele, kelle kaitsetaotlusi läbi vaadatakse. Samuti väitsid nad, et see meede võiks ära hoida nende taotlejate edasikaebamisvõimaluste kuritarvitamist, kes soovivad oma väljasaatmist edasi lükata, ning aidata leevendada põgenemise ja teisese rände ohtu.

Mõned liikmesriigid, mõned Euroopa Parlamendi liikmed, ÜRO Pagulaste Ülemvoliniku Amet ja kodanikuühiskonna organisatsioonid väljendasid muret automaatse peatava mõju

kaotamise pärast. Nende arvates võib selline muudatus oluliselt suurendada apellatsioonikohtute töökoormust ning nad hoiatasid võimaliku tagasi- ja väljasaatmise ohu eest. ÜRO Pagulaste Ülemvoliniku Amet leidis, et automaatse peatava mõju kaotamine võib suurendada edasikaebuse esitamise ajal kinnipidamise ohtu ning isegi kui tagasisaatmisotsusel säilib peatav mõju, on ohus olevate taotlejate ebaseadusliku üleandmise oht märkimisväärne, ning isegi kui väljasaatmismeede peatatakse automaatselt, ei pruugi see tagada tõhusat õiguskaitsevahendit turvalise kolmanda riigi mõistel põhinevate varjupaigataotluste rahuldamatate jätmise vastu.

- **Tõenduspõhine poliitikakujundamine**

Varjupaigamenetluse määruse artiklis 77 on nõutud, et komisjon vaataks turvalise kolmanda riigi mõiste läbi ja esitaks vajaduse korral seadusandlikud muudatusettepanekud 2025. aasta juuniks, seega enne varjupaigamenetluse määruse kohaldamise algust 2026. aasta juunis.

Turvalise kolmanda riigi mõiste läbivaatamisel võttis komisjon arvesse liikmesriikide seniseid kogemusi selle kohaldamisel, sealhulgas eri foorumitel väljendatud probleeme. Komisjon korraldas tõendite kogumiseks ka ulatuslikke konsultatsioone sidusrühmadega. Lisaks sellele analüüsis komisjon Euroopa Liidu Kohtu ja Euroopa Inimõiguste Kohtu asjakohast kohtupraktikat.

- **Põhiõigused**

Käesolevas ettepanekus austatakse põhiõigusi ja järgitakse eelkõige Euroopa Liidu põhiõiguste hartas tunnustatud põhimõtteid, samuti kohustusi, mis tulenevad rahvusvahelisest õigusest, eelkõige Genfi pagulasseisundi konventsioonist, Euroopa inimõiguste ja põhivabaduste kaitse konventsioonist, kodaniku- ja poliitiliste õiguste rahvusvahelisest lepest, ÜRO piinamisvastasest konventsioonist ning ÜRO lapse õiguste konventsioonist.

Ettepanek on kooskõlas ELi harta artikliga 18, millega kehtestatakse ELis varjupaigaõigus. Kuna kolmanda riigiga sõlmitud leping või kokkulepe nõuab kõnealuse lepingu või kokkuleppe kohaldamisalasse kuuluvate taotlejate esitatud tulemusliku kaitse taotluste sisulist läbivaatamist, on tagatud, et üleantud isik saab turvalises kolmandas riigis kaitse, kui ta vastab kaitse saamise kriteeriumitele. Ettepanek on kooskõlas ka Euroopa Liidu põhiõiguste harta artikliga 24, milles on sätestatud laste õigus heaoluks vajalikule kaitsele ja hoolitsusele ning lapse huvide esikohale seadmine kõigis lastega seotud toimingutes. Lisaks sellele tagatakse ettepanekuga, et iga taotleja, kelle suhtes kohaldatakse liikmesriigis turvalise kolmanda riigi mõistet, saab täielikult kasutada kõiki menetluslikke tagatiseid, mis on varjupaigamenetluste määruses ette nähtud vastuvõetamatuse menetluste ja vastuvõetamatuse otsuste peale esitatud kaebuste kontekstis, mis on omakorda täielikult kooskõlas Euroopa inimõiguste konventsiooni protokolli nr 4 artiklitega 3 ja 4 ning Euroopa Inimõiguste Kohtu praktikaga nende õiguste kohta.

Ettepanek on kooskõlas ka kohustusega austada tagasi- ja väljasaatmise lubamatuse põhimõtet, mis on sätestatud varjupaigamenetluste määruses, ning seda kaitstakse jätkuvalt uute normidega, mis käsitlevad turvalise kolmanda riigi mõiste kohaldamist. Tagasisaatmise ohtu tuleb arvesse võtta varjupaigataotluse vastuvõetavuse hindamisel turvalise kolmanda riigi mõiste alusel, kui hinnatakse kolmanda riigi üldist turvalisust, ja konkreetselt iga isiku puhul. Ettepanekus sätestatakse, et tagasisaatmisotsuse mõju, mis on seotud turvalise kolmanda riigi mõiste kohaldamisel põhineva vastuvõetamatuse otsusega, mis on tehtud varjupaigamenetluse määruse artikli 37 kohaselt, peatatakse automaatselt seniks, kuni taotlejal on pooleliolev edasikaebemenetlus, mille puhul tal on tagasi- ja väljasaatmise ohuga seotud nõudeid. Tagasisaatmismääruse ettepanekus kinnitatakse veel kord seda kaitsemeedet, mis oli juba kättesaadav kehtiva tagasisaatmisdirektiivi alusel.

Ettepanekus võetakse arvesse ka saatjata alaealiste erivajadusi ja see on kooskõlas ELi poliitikaga, mille eesmärk on kaitsta laste õigusi. Saatjata alaealiste puhul täiendab seose või transiidi olemasolul põhineva täiendava kaitse kontseptsiooni kohaldamine varjupaigamenetluste määruises juba kehtestatud kaitsemeetmeid. Kui liikmesriigid kohaldavad saatjata alaealiste suhtes turvalise kolmanda riigi mõistet, nõutakse varjupaigamenetluse määruises juba individuaalset hindamist, mis põhineb lapse huvidel. Turvalise kolmanda riigi mõiste kontekstis kontrollitakse hindamise käigus, kas kolmandas riigis on kehtestatud asjakohane kord saatjata alaealise kaitsmiseks ja selle tagamiseks, et ta saab tema konkreetsetele vajadustele kohandatud toetust ja kiire juurdepääsu tulemuslikule kaitsele. Saatjata alaealised on eriliselt haavatavas olukorras ja vajavad eritoetust, mida võivad sageli pakkuda vastuvõtva riigi erasektori osalejad.

Kui turvalise kolmanda riigi mõistel põhineva vastuvõetamatus otsuse peale esitatud edasikaebuse automaatne peatav mõju tühistatakse, on õigus tõhusale õiguskaitsevahendile piisavalt tagatud, kuna taotlejatel on õigus taotleda kohtus õigust jääda riiki edasikaebuse menetlemise ajaks.

4. MÕJU EELARVELE

Käesoleva ettepanekuga ei kaasne liidule mingisugust rahalist ega halduskoormust. Seetõttu ei avalda see mõju liidu eelarvele. Käesolev ettepanek tuleneb varjupaigamenetluse määruisest (määrus (EL) 2024/1348), millega tehti mitu muudatust õigusnormides turvalise kolmanda riigi kohta ning mis on seega osa 2024. aasta mais vastu võetud rände- ja varjupaigaleppest, mille rahastamine on juba ette nähtud. Turvalise kolmanda riigi mõiste kohaldamine ei ole liikmesriikide jaoks uus ning toetus investeringuteks, mis on vajalikud turvalise kolmanda riigi mõiste kohaldamiseks, on olemasoleva Varjupaiga-, Rände- ja Integratsioonifondi raames rahastamiskõlblik. Euroopa Liidu Varjupaigaamet saab oma volituste piires liikmesriike samal eesmärgil töötajatega toetada.

5. MUU TEAVE

• Rakenduskavad ning järelevalve, hindamise ja aruandluse kord

Varjupaigamenetluse määruise artikli 75 kohaselt on liikmesriigid kohustatud välja töötama riiklikud rakenduskavad, mis põhinevad komisjoni välja töötatud ühisel rakenduskaval. Komisjon peab nende riiklike kavade rakendamist tähelepanelikult jälgima. Kui rände- ja varjupaigaleppe kohaseid seadusandlikke tekste hakatakse kohaldama, jälgib Euroopa Liidu Varjupaigaamet vastavalt Euroopa Liidu Varjupaigaameti määruise (EL) 2021/2303 artiklile 14 Euroopa ühise varjupaigasüsteemi operatiivset ja tehnilist kohaldamist. Turvalise kolmanda riigi mõiste kohaldamine lisatakse Euroopa Liidu Varjupaigaameti teostatavasse järelevalvesse. Lisaks sellele peavad aastaaruanded, mille komisjon peab varjupaiga- ja rändealduse määruise artikli 9 kohaselt vastu võtma, sisaldama Euroopa Liidu Varjupaigaameti järelevalve tulemusi.

Komisjon peab neid erinevaid elemente arvesse võtma, kui ta hindab, kas liikmesriigid on rändesurve all, sellise surve ohus või märkimisväärses rändeolukorras. Need on asjakohased ka selleks, et teha kindlaks, kas liikmesriigil on süsteemseid puudusi, millel võivad olla rasked negatiivsed tagajärjed Dublini süsteemi toimimisele.

Käesolevasse ettepanekusse lisatud läbipaistvusklausel, mille kohaselt peavad liikmesriigid teavitama komisjoni ja teisi liikmesriike enne kolmandate riikidega lepingute või kokkulepete sõlmimist, võimaldaks komisjonil saada ka täieliku ülevaate turvalise kolmanda riigi mõiste rakendamisest.

- **Ettepaneku sätete üksikasjalik selgitus**

Turvalise kolmanda riigi mõiste kohaldamise võimalused

Seosekriteeriumi kohaldamine, mis ei ole rahvusvahelise õiguse kohaselt nõutav, ei ole liidu õiguse kohaselt enam kohustuslik, mis tähendab, et liikmesriikidel on võimalik valida, kas seda kohaldada või mitte.

Turvalise kolmanda riigi mõiste kohaldamisel on liikmesriikidel kolm võimalust:

- 1) seose olemasolu korral kohaldada turvalise kolmanda riigi mõistet, nagu on määratletud siseriiklikus õiguses, kooskõlas Euroopa Liidu Kohtu kohtupraktikas ja rahvusvahelistes standardites sätestatud parameetritega, *või*
- 2) kohaldada turvalise kolmanda riigi mõistet, käsitades transiiti piisava kriteeriumina, *või*
- 3) kohaldada turvalise kolmanda riigi mõistet kolmanda riigiga sõlmitud lepingu või kokkuleppe alusel, millega nõutakse kõnealuse lepingu või kokkuleppe kohaldamisalasse kuuluvate taotlejate esitatud tulemusliku kaitse taotluste sisulist läbivaatamist. See ei kehti saatjata alaealiste kohta.

Nõue, et seose või transiidi puudumise korral tuleks turvalise kolmanda riigi mõistet kohaldada üksnes kolmanda riigiga sõlmitud lepingu või kokkuleppe alusel, tähendab, et taotlejatel on turvalistes kolmandates riikides juurdepääs menetlusele ja nad saavad vajaduse korral tulemuslikku kaitset, ilma et see piiraks kolmanda riigi õigust otsustada, kas isik vastab sellise kaitse saamise tingimustele.

Selleks et riiki saaks käsitada saatjata alaealiste jaoks turvalise kolmanda riigina, on kohustuslik, et on olemas seos või varasem transiit, mis loob seose turvalise kolmanda riigiga. See nõue vähendab nende ebapiisava kaitse ja sotsiaalse eraldatuse ohtu. Saatjata alaealised on haavatavas olukorras ja vajavad turvalise kolmanda riigi mõiste kohaldamisel täiendavat tuge. Seda kinnitavad varjupaigamenetluse määruse artikli 59 lõike 6 sätted, mille kohaselt võib kolmandat riiki pidada saatjata alaealise jaoks turvaliseks üksnes juhul, kui see ei ole vastuolus lapse huvidega ja kui on olemas tagatised, et saatjata alaealise eest vastutavad kolmandate riikide ametiasutused ning nad pakuvad kohest tuge ja juurdepääsu tulemuslikule kaitsele.

Rände- ja varjupaigaleppega luuakse integreeritum ühine Euroopa süsteem, milles ühe liikmesriigi tehtud otsused mõjutavad teisi liikmesriike. Rände- ja varjupaigaleppe varjupaiga- ja rändesüsteem põhineb usaldusel ja hõlmab mitmesuguseid läbipaistvuse tagamise vahendeid (nt taustakontrolli ja piirimenetluse järelevalve, Euroopa Liidu Varjupaigaameti järelevalvemehhanism), mida tuleks kohaldada ka turvalise kolmanda riigi mõiste suhtes. Sel põhjusel lisatakse ettepanekuga läbipaistvusklausel, mille kohaselt peavad liikmesriigid teavitama komisjoni ja teisi liikmesriike enne lepingute või kokkulepete sõlmimist turvaliste kolmandate riikidega. See aitaks liikmesriikidel ja komisjonil ka paremini koordineerida oma jõupingutusi kolmandate riikide suhtes lepingute või kokkulepete sõlmimiseks ning toetaks terviklikku lähenemisviisi rände välismõõtmele. Komisjon saaks jälgida ka seda, kas kolmandate riikidega sõlmitud lepingud või kokkulepped vastavad varjupaigamenetluse määruses sätestatud tingimustele.

Selleks et piirata riske, mis on seotud põgenemisega nendest liikmesriikidest, kes kohaldavad turvalise kolmanda riigi mõistet teiste liikmesriikide suhtes, kes seda ei kohalda, peaks liikmesriikidel olema võimalik võtta vajalikke meetmeid, et vältida nende taotlejate loata liikumist, kelle suhtes turvalise kolmanda riigi mõistet kohaldatakse. Need meetmed võivad hõlmata liikumisvabaduse piiramist vastavalt direktiivi (EL) 2024/1346 artiklile 9 või asjaomase taotleja kinnipidamist kooskõlas kõnealuse direktiivi artikliga 10 kuni taotluse

vastuvõetavuse hindamiseni. Sellega seoses võib mõiste kohaldamisel olla võimalik arvesse võtta põgenemise ohtu.

Turvalise kolmanda riigi mõiste alusel tehtud vastuvõetamatuse otsuste peale esitatud edasikaebuse mitteautomaatne peatav mõju

Menetluse tõhususe suurendamiseks teeb komisjon ka ettepaneku muuta vastuvõetamatuks tunnistamise otsuste peale esitatud kaebuste peatav mõju mitteautomaatseks, ilma et see piiraks asjaomaste tagasisaatmisotsuste edasikaebamise õigust, kui on oht, et rikutakse tagasi- ja väljasaatmise lubamatuse põhimõtet. Selleks lisatakse artikli 68 lõike 3 punkti b vastuvõetamatuse kontrolli alus, mis põhineb turvalise kolmanda riigi mõiste kohaldamisel.

Ettepanek:

EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU MÄÄRUS,

millega muudetakse määrust (EL) 2024/1348 turvalise kolmanda riigi mõiste kohaldamise osas

EUROOPA PARLAMENT JA EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artikli 78 lõike 2 punkti d,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut,

olles edastanud seadusandliku akti eelnõu liikmesriikide parlamentidele,

võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee arvamusi,

võttes arvesse Regioonide Komitee arvamusi,

toimides seadusandliku tavamenetluse kohaselt

ning arvestades järgmist:

- (1) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) 2024/1348¹⁶ kehtestati liidus rahvusvahelise kaitse seisundi andmise ja äravõtmise ühine menetlus. Komisjon on vaadanud läbi turvalise kolmanda riigi mõiste erinevad elemendid, sealhulgas turvalisuse kriteeriumid, nõuetekohase menetluse, seosekriteeriumi ja sätted tõhusa õiguskaitsevahendi kohta. Läbivaatamise tulemusel jõuti järeldusele, et turvalise kolmanda riigi mõiste kohaldatavust on võimalik parandada, säilitades samal ajal taotlejate õiguslikud tagatised ja tagades põhiõiguste austamise.
- (2) Rahvusvahelise pagulasõiguse, eelkõige Genfi konventsiooni ega rahvusvahelise inimõigustealase õiguse, eelkõige Euroopa inimõiguste konventsiooni kohaselt ei nõuta taotleja ja turvalise kolmanda riigi vahelise seose olemasolu. Seepärast peaks liikmesriikidel olema võimalus kohaldada turvalise kolmanda riigi mõistet, kui taotleja ja asjaomase turvalise kolmanda riigi vahel ei ole võimalik kindlaks teha seost, tingimusel et asjaomase kolmanda riigiga sõlmitava lepingu või kokkuleppe kohaselt tuleb kõnealuse lepingu või kokkuleppe kohaldamisalasse kuuluvate taotlejate esitatud tulemusliku kaitse taotlused sisuliselt läbi vaadata.
- (3) Liikmesriikidel peaks olema võimalus kohaldada turvalise kolmanda riigi mõistet taotleja ja asjaomase kolmanda riigi vahelise seose alusel, mille kohaselt oleks taotlejal mõistlik minna sellesse kolmandasse riiki.
- (4) Liikmesriikidel peaks olema ka võimalus kohaldada turvalise kolmanda riigi mõistet taotlejate suhtes, kes läbisid kolmanda riigi territooriumi enne liitu sisenemist, kuna on mõistlik eeldada, et rahvusvahelist kaitset taotlev isik oleks võinud taotleda kaitset turvalises kolmandas riigis, mille kaudu kõnealune isik saabus. Varasem transiit läbi

¹⁶ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 14. mai 2024. aasta määrus (EL) 2024/1348, millega luuakse rahvusvahelise kaitse ühine menetlus liidus ja tunnustatakse kehtetuks direktiiv 2013/32/EL (ELT L, 2024/1348, 22.5.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1348/oj>).

turvalise kolmanda riigi tagab objektiivse seose taotleja ja asjaomase kolmanda riigi vahel.

- (5) Võttes arvesse saatjata alaealiste haavatavust ja vajadust sihipärase toetuse järele, tuleks turvalise kolmanda riigi mõistet kohaldada saatjata alaealiste suhtes üksnes juhul, kui on võimalik teha kindlaks transiit või seos asjaomase kolmanda riigiga ning kui on täidetud Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2024/1348 artikli 59 lõike 6 tingimused. Liikmesriigid peaksid tagama, et kõigis alaealisi puudutavates otsustes seatakse esikohale lapse huvid.
- (6) On vaja suurendada liikmesriikide ja turvaliste kolmandate riikide vaheliste lepingute ja kokkulepete sõlmimise läbipaistvust, toetada liikmesriike ja komisjoni rände välismõõdme suhtes tervikliku lähenemisviisi kehtestamisel ning koordineerida kolmandate riikide suhtes tehtavaid jõupingutusi turvalise kolmanda riigi mõiste kohaldamiseks. See võimaldaks ka jälgida, kas kolmandate riikidega sõlmitud lepingud või kokkulepped vastavad käesolevas määruses sätestatud tingimustele. Samuti peaks see võimaldama turvalise kolmanda riigi mõiste järjepidevamat ja sidusamat kohaldamist kogu liidus ning aitama kaasa Euroopa ühise varjupaigasüsteemi üldisele heale toimimisele. Selleks tuleks liikmesriikidelt nõuda, et nad teavitaksid enne kolmandate riikidega lepingute või kokkulepete sõlmimist komisjoni ja teisi liikmesriike.
- (7) Liikmesriikidel peaks olema võimalik võtta vajalikke meetmeid, millega vähendatakse selliste taotlejate põgenemise ohtu, kelle suhtes kohaldatakse turvalise kolmanda riigi mõistet, sealhulgas piirata Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi (EL) 2024/1346¹⁷ artikli 9 kohast liikumisvabadust või pidada asjaomane taotleja kinni kooskõlas kõnealuse direktiivi artikliga 10, et hinnata taotluste vastuvõetavust.
- (8) Menetluse tõhususe suurendamiseks ei tohiks taotlejal olla automaatset õigust jääda liikmesriigi territooriumile, et turvalise kolmanda riigi mõiste alusel tehtud vastuvõetamatus otsused edasi kaevata. Sellele vaatamata peatatakse vastava tagasisaatmisotsuse täitmine ettenähtud ajaks, mille jooksul asjaomane isik saab kasutada oma õigust tõhusale õiguskaitsevahendile esimese astme kohtus, ja kui selline kaebus on esitatud, siis ka kaebuse läbivaatamise ajaks, juhul kui on oht, et rikutakse tagasi- ja väljsaatmise lubamatuse põhimõtet.
- (9) Kuna käesoleva määruse eesmärki, nimelt turvalise kolmanda riigi mõiste kohaldamise tingimuste läbivaatamist, ei suuda liikmesriigid üksi tegutsedes täielikult saavutada ning seda on võimalik saavutada üksnes liidu tasandil, võib liit võtta meetmeid kooskõlas Euroopa Liidu lepingu (ELi leping) artiklis 5 sätestatud subsidiaarsuse põhimõttega. Kõnealuses artiklis sätestatud proportsionaalsuse põhimõtte kohaselt ei lähe käesolev määrus nimetatud eesmärgi saavutamiseks vajalikust kaugemale.
- (10) [Euroopa Liidu lepingule ja Euroopa Liidu toimimise lepingule lisatud protokolli nr 21 (Ühendkuningriigi ja Iirimaa seisukoha kohta vabadusel, turvalisusel ja õigusel rajaneva ala suhtes) artikli 3 ja artikli 4a lõike 1 kohaselt on Iirimaa [... kirjas] teatanud oma soovist osaleda käesoleva [õigusakti] vastuvõtmisel ja kohaldamisel.]

VÕI

¹⁷ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 14. mai 2024. aasta direktiiv (EL) 2024/1346, milles sätestatakse rahvusvahelise kaitse taotlejate vastuvõtu nõuded (ELT L, 2024/1346, 22.5.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2024/1346/oj>).

[Euroopa Liidu lepingule ja Euroopa Liidu toimimise lepingule lisatud protokoll nr 21 (Ühendkuningriigi ja Iirimaa seisukoha kohta vabadusel, turvalisusel ja õigusel rajaneva ala suhtes) artiklite 1 ja 2 ning artikli 4a lõike 1 kohaselt ja ilma et see piiraks kõnealuse protokoll artikli 4 kohaldamist, ei osale Iirimaa käesoleva [õigusakti] vastuvõtmisel ning see ei ole tema suhtes siduv ega kohaldatav.]

- (11) Euroopa Liidu lepingule ja Euroopa Liidu toimimise lepingule lisatud protokoll nr 22 (Taani seisukoha kohta) artiklite 1 ja 2 kohaselt ei osale Taani käesoleva määruse vastuvõtmisel ning see ei ole tema suhtes siduv ega kohaldatav.
- (12) Käesolevas määruses austatakse põhiõigusi ja järgitakse eelkõige Euroopa Liidu põhiõiguste hartas tunnustatud põhimõtteid.
- (13) Seepärast tuleks määrust (EL) 2024/1348 vastavalt muuta,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

Artikkel 1

Määrust (EL) 2024/1348 muudetakse järgmiselt.

- (1) Artikli 59 lõiget 5 muudetakse järgmiselt:

- (a) punkt b asendatakse järgmisega:

„b) täidetud on üks järgmistest tingimustest:

- i) taotleja ja asjaomase kolmanda riigi vahel on seos, mille alusel oleks taotlejal mõistlik minna asjaomasesse riiki;
- ii) taotleja on saabunud asjaomase kolmanda riigi kaudu;
- iii) asjaomase kolmanda riigiga on sõlmitud leping või kokkulepe, millega nõutakse kõnealuse lepingu või kokkuleppe kohaldamisalasse kuuluvate taotlejate esitatud tulemusliku kaitse taotluste sisulist läbivaatamist.“;

- (b) lisatakse järgmised kaks lõiku:

„Esimese lõigu punkti b kohaldamisel tuleb esikohale seada lapse huvid. Esimese lõigu punkti b alapunkti iii ei kohaldata, kui taotleja on saatjata alaealine.

Liikmesriigid teavitavad komisjoni ja teisi liikmesriike enne esimese lõigu punkti b alapunktis iii osutatud lepingu või kokkuleppe sõlmimist.“

- (2) Artikli 68 lõike 3 punkt b asendatakse järgmisega:

„b) keelduv otsus, mis tehakse taotluse suhtes selle mittelubatuduse tõttu vastavalt artikli 38 lõike 1 punktide a, b, d või e või artikli 38 lõikele 2, välja arvatud juhul, kui taotleja on saatjata alaealine, kelle suhtes kohaldatakse piirimenetlust.“

Artikkel 2

Käesolev määrus jõustub päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja liikmesriikides vahetult kohaldatav kooskõlas aluslepingutega.

Brüssel,

*Euroopa Parlamendi nimel
president*

*Nõukogu nimel
eesistuja*

FINANTS- JA DIGISELGITUS

1.	ETTEPANEKU/ALGATUSE RAAMISTIK	3
1.1.	Ettepaneku/algatuse nimetus	3
1.2.	Asjaomased poliitikavaldkonnad	3
1.3.	Eesmärgid.....	3
1.3.1.	Üldeesmärgid	3
1.3.2.	Erieesmärgid	3
1.3.3.	Oodatavad tulemused ja mõju	3
1.3.4.	Tulemusnäitajad	3
1.4.	Ettepanek/algatus käsitleb.....	4
1.5.	Ettepaneku/algatuse põhjendused	4
1.5.1.	Lühi- või pikaajalises perspektiivis täidetavad vajadused, sealhulgas algatuse rakendamise üksikasjalik ajakava	4
1.5.2.	ELi meetme lisaväärtus (see võib tuleneda eri teguritest, nagu kooskõlastamisest saadav kasu, õiguskindlus, suurem tõhusus või vastastikune täiendavus). Käesoleva punkti kohaldamisel tähendab „ELi meetme lisaväärtus“ väärtust, mis tuleneb liidu sekkumisest ja lisandub väärtusele, mille liikmesriigid oleksid muidu üksi loonud. ..	4
1.5.3.	Samalaadsetest kogemustest saadud õppetunnid	4
1.5.4.	Kooskõla mitmeaastase finantsraamistikuga ja võimalik koostoime muude asjakohaste vahenditega	5
1.5.5.	Erinevate kasutada olevate rahastamisvõimaluste, sealhulgas vahendite ümberpaigutamise võimaluste hinnang.....	5
1.6.	Ettepaneku/algatuse ja selle finantsmõju kestus	6
1.7.	Kavandatud eelarve täitmise viisid	6
2.	HALDUSMEETMED	8
2.1.	Järelevalve ja aruandluse reeglid	8
2.2.	Haldus- ja kontrollisüsteem(id).....	8
2.2.1.	Eelarve täitmise viisi(de), rahastuse rakendamise mehhanismi(de), maksete tegemise korra ja kavandatava kontrollistrateegia selgitus	8
2.2.2.	Teave kindlakstehtud riskide ja nende vähendamiseks kasutusele võetud sisekontrollisüsteemi(de) kohta.....	8
2.2.3.	Kontrollimeetmete hinnanguline kulutõhusus (kontrollikulude suhe hallatavate vahendite väärtusse), selle põhjendus ja oodatav veariski tase (maksete tegemise ja sulgemise ajal).....	8
2.3.	Pettuste ja õigusnormide rikkumise ärahoidmise meetmed	9
3.	ETTEPANEKU/ALGATUSE HINNANGULINE FINANTSMÕJU	10
3.1.	Mitmeaastase finantsraamistiku rubriigid ja kulude eelarveread, millele mõju avaldub	10
3.2.	Ettepaneku hinnanguline finantsmõju assigneeringutele	12

3.2.1.	Hinnanguline mõju tegevusassigneeringutele – ülevaade.....	12
3.2.1.1.	Heakskiidetud eelarvest saadavad assigneeringud.....	12
3.2.1.2.	Sihotstarbelisest välistulust saadavad assigneeringud	17
3.2.2.	Hinnanguline tegevusassigneeringutest rahastatav väljund.....	22
3.2.3.	Hinnanguline mõju haldusassigneeringutele – ülevaade	24
3.2.3.1.	Heakskiidetud eelarvest saadavad assigneeringud.....	24
3.2.3.2.	Sihotstarbelisest välistulust saadavad assigneeringud	24
3.2.3.3.	Assigneeringud kokku.....	24
3.2.4.	Hinnanguline personalivajadus	25
3.2.4.1.	Rahastatakse heakskiidetud eelarvest	25
3.2.4.2.	Rahastatakse sihotstarbelisest välistulust.....	26
3.2.4.3.	Personalivajadus kokku.....	26
3.2.5.	Hinnanguline mõju digitehnoloogiaga seotud investeeringutele – ülevaade.....	28
3.2.6.	Kooskõla kehtiva mitmeaastase finantsraamistikuga.....	28
3.2.7.	Kolmandate isikute rahaline osalus.....	28
3.3.	Hinnanguline mõju tuludele.....	29
4.	DIGIMÕÕDE.....	29
4.1.	Diginõuded.....	30
4.2.	Andmed.....	30
4.3.	Digilahendused.....	31
4.4.	Koostalitlusvõime hindamine	31
4.5.	Digimõõtmekeskuste rakendamist toetavad meetmed.....	32

1. ETTEPANEKU/ALGATUSE RAAMISTIK

1.1. Ettepaneku/algatuse nimetus

Ettepanek: Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, millega muudetakse määrust (EL) 2024/1348 turvalise kolmanda riigi mõiste kohaldamise osas.

1.2. Asjaomased poliitikavaldkonnad

Varjupaik

1.3. Eesmärgid

1.3.1. Üldeesmärgid

Käesolev ettepanek on kooskõlas varjupaigamenetluse määruse (EL) 2024/1348 nõudega, et komisjon vaataks läbi turvalise kolmanda riigi mõiste ja esitaks vajaduse korral sihipärased muudatusettepanekud, et hõlbustada selle kohaldamist. Ettepaneku eesmärk on tõhustada turvalise kolmanda riigi mõiste kohaldamist ELi varjupaigaraamistikus.

Kooskõlas rände- ja varjupaigaleppega tugevdatakse käesoleva ettepanekuga partnerlusel põhinevat koostööd kolmandate riikidega, tagades, et turvalise kolmanda riigi lepingud ja kokkulepped on vastastikku kasulikud, järgivad vastutuse jagamise põhimõtteid ja austavad täielikult põhiõigusi. Käsitledes kaitsevajadusi ja tagades rahvusvaheliste kohustuste täitmise, aitab ettepanek täita ka ELi kohustusi, mis tulenevad globaalsest pagulasraamistikust.

1.3.2. Erieesmärgid

Erieesmärk nr 1

Käesoleva ettepaneku esimene eesmärk on teha varjupaigamenetluse määruses (EL) 2024/1348 sihipäraseid muudatusi, et hõlbustada turvalise kolmanda riigi mõiste kohaldamist liikmesriikides.

1.3.3. Oodatavad tulemused ja mõju

Märkige, milline peaks olema ettepaneku/algatuse oodatav mõju toetusesaajatele/sihtrühmale.

1. Parandada turvalise kolmanda riigi mõiste kohaldamisel õigusselgust ja järjepidevust.
2. Võimaldada liikmesriikidele mõiste kohaldamisel suuremat paindlikkust ning tagada samas rahvusvaheliste kohustuste ja põhiõiguste järgimine.
3. Suurendada varjupaigamenetluste tõhusust ning vähendada survet ELi varjupaigasüsteemidele ja nende kuritarvitamist.

1.3.4. Tulemusnäitajad

Märkige, milliste näitajate abil jälgitakse edusamme ja saavutusi.

Muudatuste mõju järgmisele:

1. Turvalise kolmanda riigi mõistet kasutavate liikmesriikide arv (kasutades seosekriteeriumi, transiidikriteeriumi või põhinedes lepingul või kokkulepetel turvaliste kolmandate riikidega).
2. Turvalise kolmanda riigi mõiste alusel vastuvõetamatuna tagasi lükatud varjupaigataotlejate arv ja edasikaebuste arv.

3. Turvalise kolmanda riigi lepingute või kokkulepete arv liidu või liikmesriigi tasandil.

1.4. Ettepanek/algatus käsitleb

uut meedet

uut meedet, mis tuleneb katseprojektist / ettevalmistavast meetmest¹⁸

olemasoleva meetme pikendamist

ühe või mitme meetme ümbersuunamist teise või uude meetmesse või ühendamist teise või uue meetmega

1.5. Ettepaneku/algatuse põhjendused

1.5.1. *Lühi- või pikaajalises perspektiivis täidetavad vajadused, sealhulgas algatuse rakendamise üksikasjalik ajakava*

Varjupaigamenetluse määruse artikli 75 kohaselt peavad liikmesriigid välja töötama riiklikud rakenduskavad, mis põhinevad komisjoni välja töötatud ühisel rakenduskaval. Komisjon peab tähelepanelikult jälgima riiklike rakenduskavade rakendamist. Kui rände- ja varjupaigaleppe sätteid hakatakse 2026. aasta juunis kohaldama, seirab Euroopa Liidu Varjupaigaamet ühise varjupaigasüsteemi operatiivset ja tehnilist kohaldamist vastavalt Euroopa Liidu Varjupaigaameti määruse (EL) 2021/2303 artiklile 14 Euroopa. Varjupaigaamet seirab ka turvalise kolmanda riigi mõiste kohaldamist. Lisaks sellele peavad aastaaruanded, mille komisjon peab varjupaiga- ja rändehalduse määruse artikli 9 kohaselt vastu võtma, sisaldama Euroopa Liidu Varjupaigaameti seire tulemusi. Komisjon peab neid erinevaid elemente arvesse võtma, kui ta hindab, kas liikmesriigid on rändesurve all, sellise surve ohus või märkimisväärses rändeolukorras, ning selle kindlakstegemisel, kas liikmesriigil on süsteemseid puudusi, millel võivad olla tõsised negatiivsed tagajärjed Dublini süsteemi toimimisele.

1.5.2. *ELi meetme lisaväärtus (see võib tuleneda eri teguritest, nagu kooskõlastamisest saadav kasu, õiguskindlus, suurem tõhusus või vastastikune täiendavus). Käesoleva punkti kohaldamisel tähendab „ELi meetme lisaväärtus“ väärtust, mis tuleneb liidu sekkumisest ja lisandub väärtusele, mille liikmesriigid oleksid muidu üksi loonud.*

ELi tasandi meetme põhjused (*ex ante*). Turvalise kolmanda riigi mõistet ja varjupaigamenetlust reguleerib ELi õigus varjupaigamenetluse määruse (EL) 2024/1348 alusel. Ilma ELi tasandi meetmeteta jätkaksid liikmesriigid turvalise kolmanda riigi mõiste killustatud kohaldamist, mis tooks kaasa ebakõlad õiguslikus tõlgendamises ja menetluslikes tagatistes. Erinevad riiklikud lähenemisviisid tekitaksid õiguskindlusetust, suurendaksid kohtuvaidluste ohtu ja õõnestaksid varjupaiganormide ühetaolist kohaldamist kogu liidus. Koordineeritud tegevuse puudumine takistaks ka koormuse õiglast jagamist liikmesriikide vahel ja nõrgendaks ELi suutlikkust teha rändeküsimustes tõhusat koostööd kolmandate riikidega. ELi tasandil tegutsemise kaudu tagab käesolev ettepanek ühtlustamise, õiguskindluse ja menetluslikud tagatised ning annab samas liikmesriikidele suurema paindlikkuse rakendada turvalise kolmanda riigi mõistet õiguslikult usaldusväärset ja operatiivset viisil.

¹⁸ Vastavalt finantsmääruse artikli 58 lõike 2 punktile a või b.

Oodatav tekkiv ELi lisaväärtus (*ex post*). Kui käesolev ettepanek on rakendatud, suurendab see õiguskindlust ja menetluse tõhusust ning tagab, et kõik liikmesriigid kohaldavad turvalise kolmanda riigi mõistet järjepidevalt. Edasikaebuste automaatse peatava mõju kaotamine vähendab viivitusi varjupaigaotsuste tegemisel, mis võimaldab vastuvõetamatute taotluste kiiremat menetlemist, ning säilitab samas juurdepääsu tõhusatele õiguskaitsevahenditele.

Ettepanekuga tugevdatakse ka koostööd kolmandate riikidega ja nähakse ette selge õigusraamistik turvalise kolmanda riigi mõiste kohaldamiseks, olenemata seose olemasolust või puudumisest, tingimusel et lepingud või kokkulepped on olemas. Lisaks sellele võimaldab läbipaistvusklausel komisjonil jälgida lepingute või kokkulepete vastavust varjupaigamenetluse määrusele, et tagada ELi usaldusväärus rändepartnerlustes.

ELi tasandil tagab Euroopa Liidu Varjupaigaameti ja komisjoni tehtav seire, et liikmesriigid kohaldavad muudetud turvalise kolmanda riigi eeskirju täielikus kooskõlas põhiõiguste ja menetluslike tagatistega. Kuigi ettepanekuga piiratakse kaebuste automaatset peatavat toimet, säilitatakse selles oluline õiguskaitse, nõudes, et tagasisaatmisotsused peatataks esimeses astmes tehtud otsuste peale esitatud edasikaebuste korral, kui on oht, et rikutakse tagasi- ja väljasaatmise lubamatuse põhimõtet. Nende meetmetega saavutatakse tasakaal tõhususe ja õigluse vahel ning tagatakse, et ELi varjupaigasüsteem on jätkuvalt tulemuslik, prognoositav ja kooskõlas rahvusvaheliste inimõigustealaste kohustustega.

1.5.3. *Samalaadsetest kogemustest saadud õppetunnid*

Turvalise kolmanda riigi mõiste kohaldamine on liikmesriigiti erinev ja seda ei kohalda kõik liikmesriigid ning see muudab võrdlemise keeruliseks. Komisjon võttis turvalise kolmanda riigi mõiste läbivaatamisel kasutusele tervikliku lähenemisviisi. Nad uurisid, kas rahvusvaheline õigus (1951. aasta Genfi konventsioon ja 1950. aasta Euroopa inimõiguste konventsioon) võimaldab turvalise kolmanda riigi mõiste ja selle õiguslike tagatiste kohaldamise tingimusi täiendavalt muuta, et hõlbustada selle põhimõtte kohaldamist liikmesriikides. Komisjon võttis arvesse ka liikmesriikide kogemusi ja probleeme turvalise kolmanda riigi mõiste kohaldamisel, nagu on väljendatud eri foorumitel, ning hindas, kas iga-aastases tulemusaruandes tehtud muudatustega on neid probleeme juba käsitletud või kas esineb endiselt lünki. Lisaks sellele analüüsis komisjon Euroopa Liidu Kohtu ja Euroopa Inimõiguste Kohtu asjakohast kohtupraktikat.

1.5.4. *Kooskõla mitmeaastase finantsraamistikuga ja võimalik koostoime muude asjakohaste vahenditega*

Käesolev ettepanek tuleneb varjupaigamenetluse määrusest, millega tehti mitu muudatust turvalisi kolmandaid riike käsitlevates õigusnormides ning mis on seega osa 2024. aasta mais vastu võetud rände- ja varjupaigaleppest, mille rahastamine on juba ette nähtud. Käesoleva ettepanekuga ei kaasne liidule mingisugust rahalist ega halduskoormust. Seetõttu ei avalda see mõju liidu eelarvele. Turvalise kolmanda riigi mõiste kohaldamine ei ole liikmesriikide jaoks uus. Liikmesriigid saavad kasutada oma riiklike programmide kaudu eraldatavaid vahendeid olemasoleva Varjupaiga-, Rände- ja Integratsioonifondi raames, et toetada turvalise kolmanda riigi mõiste kohaldamiseks vajalikke investeeringuid. Euroopa Liidu Varjupaigaamet saab oma volituste piires liikmesriike samal eesmärgil töötajatega toetada.

1.5.5. *Erinevate kasutada olevate rahastamisvõimaluste, sealhulgas vahendite ümberpaigutamise võimaluste hinnang*

Ei kohaldata.

1.6. Ettepaneku/algatuse ja selle finantsmõju kestus

Piiratud kestusega

- hõlmab ajavahemikku [PP/KK]AAAA–[PP/KK]AAAA
- finantsmõju kulukohustuste assigneeringutele avaldub ajavahemikul AAAA–AAAA ja maksete assigneeringutele ajavahemikul AAAA–AAAA.

✘ Piiramatu kestusega

- Rakendamise käivitumisperiood hõlmab ajavahemikku AAAA–AAAA,
- millele järgneb täieulatuslik rakendamine.

1.7. Kavandatud eelarve täitmise viisid¹⁹

Otsene eelarve täitmine komisjoni poolt

- tema talituste kaudu, sealhulgas kasutades liidu delegatsioonides töötavat komisjoni personali;
- rakendusametite kaudu

✘ Jagatud eelarve täitmine koostöös liikmesriikidega

Kaudne eelarve täitmine, mille puhul eelarve täitmise ülesanded on delegeeritud:

- kolmandatele riikidele või nende määratud asutustele;
- rahvusvahelistele organisatsioonidele ja nende allasutustele (nimetage);
- Euroopa Investeerimispankale ja Euroopa Investeerimisfondile;
- finantsmääruse artiklites 70 ja 71 osutatud asutustele;
- avalik-õiguslikele asutustele;
- avalikke teenuseid osutavatele eraõiguslikele asutustele, sel määral, mil neile antakse piisavad finantstagatised;
- liikmesriigi eraõigusega reguleeritud asutustele, kellele on delegeeritud avaliku ja erasektori partnerluse rakendamine ja kellele antakse piisavad finantstagatised;
- asutustele või isikutele, kellele on delegeeritud Euroopa Liidu lepingu V jaotise kohaste ühise välis- ja julgeolekupoliitika erimeetmete rakendamine ja kes on kindlaks määratud asjaomases alusaktis;
- liikmesriigis asutatud asutustele, kelle suhtes kohaldatakse liikmesriigi eraõigust või liidu õigust ja kellele võib kooskõlas valdkondlike normidega usaldada liidu rahaliste vahendite või eelarveliste tagatiste haldamise niivõrd, kui võrd selliseid asutusi kontrollivad avalik-õiguslikud asutused või avalikke teenuseid osutavad eraõiguslikud asutused ja kontrollivad organid annavad neile solidaarvastutuse vormis piisavad finantstagatised või samaväärsed finantstagatised, mis võivad iga meetme puhul piirduda liidu toetuse maksimumsummaga.

¹⁹ Eelarve täitmise viise koos viidetega finantsmäärusele on selgitatud BUDGpedia veebisaidil <https://myintracomm.ec.europa.eu/corp/budget/financial-rules/budget-implementation/Pages/implementation-methods.aspx>.

2. HALDUSMEETMED

2.1. Järelevalve ja aruandluse reeglid

Varjupaigamenetluse määruse (EL) 2024/1348 artikli 75 kohaselt peavad liikmesriigid töötama välja komisjoni kehtestatud ühisel rakenduskaval põhinevad riiklikud rakenduskavad ning komisjon jälgib tähelepanelikult nende rakendamist. Kui rände- ja varjupaigaleppe sätteid hakatakse 2026. aasta juunis kohaldama, seirab Euroopa Liidu Varjupaigaamet vastavalt Euroopa Liidu Varjupaigaameti määruse (EL) 2021/2303 artiklile 14 Euroopa ühise varjupaigasüsteemi operatiivset ja tehnilist kohaldamist, sealhulgas turvalise kolmanda riigi mõiste rakendamist.

Varjupaiga- ja rändehalduse määruse artikli 9 kohased komisjoni aastaaruanded sisaldavad Euroopa Liidu Varjupaigaameti seiretulemusi, milles hinnatakse, kas liikmesriigid on rändesurve all või seisavad silmitsi süsteemsete puudustega, mis võivad mõjutada Dublini süsteemi toimimist, sealhulgas seoses turvalise kolmanda riigi mõiste kohaldamisega. Lisatud läbipaistvusklausel võimaldab komisjonil jälgida kolmandate riikidega sõlmitud lepinguid ja kokkuleppeid, võttes arvesse varjupaigamenetluse määruse nõudeid.

2.2. Haldus- ja kontrollisüsteem(id)

2.2.1. *Eelarve täitmise viisi(de), rahastuse rakendamise mehhanismi(de), maksete tegemise korra ja kavandatava kontrollistrateegia selgitus*

Ei kohaldata.

2.2.2. *Teave kindlakstehtud riskide ja nende vähendamiseks kasutusele võetud sisekontrollisüsteemi(de) kohta*

Üks ettepanekuga seotud riske on see, et liikmesriigid võivad sõlmida kolmandate riikidega lepinguid või kokkuleppeid, mis ei vasta vajalikele standarditele. Selle ohu leevendamiseks on lisatud läbipaistvusklausel, mille kohaselt peavad liikmesriigid enne lepingute või kokkulepete sõlmimist teavitama komisjoni ja teisi liikmesriike.

2.2.3. *Kontrollimeetmete hinnanguline kulutõhusus (kontrollikulude suhe hallatavate vahendite väärtusse), selle põhjendus ja oodatav veariski tase (maksete tegemise ja sulgemise ajal)*

Ei kohaldata.

2.3. Pettuste ja õigusnormide rikkumise ärahoidmise meetmed

Ei kohaldata.

3. ETTEPANEKU/ALGATUSE HINNANGULINE FINANTSMÕJU

3.1. Mitmeaastase finantsraamistiku rubriigid ja kulude eelarveread, millele mõju avaldub

Punkti 3 ei kohaldata, sest puudub rahaline või personaliga seotud mõju.

3.2. Ettepaneku hinnanguline finantsmõju assigneeringutele

3.2.1. Hinnanguline mõju tegevusassigneeringutele – ülevaade

- Ettepanek/algatus ei hõlma tegevusassigneeringute kasutamist
- Ettepanek/algatus hõlmab tegevusassigneeringute kasutamist, mis toimub järgmiselt:

3.2.1.1. Heakskiidetud eelarvest saadavad assigneeringud

miljonites eurodes (kolm kohta pärast koma)

Mitmeaastase finantsraamistiku rubriik		Nr						
			Aasta	Aasta	Aasta	Aasta	Mitmeaastane finantsraamistik 2021–2027 KOKKU	
			2024	2025	2026	2027		
Tegevusassigneeringud KOKKU	Kulukohustused	(4)	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	
	Maksed	(5)	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	
Eriprogrammide vahenditest rahastatavad haldusassigneeringud KOKKU		(6)	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	
Mitmeaastase finantsraamistiku RUBRIIGI <...> assigneeringud KOKKU	Kulukohustused	= 4 + 6	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	
	Maksed	= 5 + 6	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	
Mitmeaastase finantsraamistiku rubriik		7	„Halduskulud“ ²⁰					
DG: <.....>			Aasta	Aasta	Aasta	Aasta	Mitmeaastane finantsraamistik 2021–2027 KOKKU	
			2024	2025	2026	2027		
• Personalikulud			0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	

²⁰

Vajalike assigneeringute kindlaksmääramiseks tuleks kasutada aastaseid keskmisi kulunäitajaid, mis on kättesaadavad BUDGpedia veebilehel.

• Muud halduskulud		0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
DG <.....> KOKKU	Assigneeringud	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000

DG: <.....>	Aasta 2024	Aasta 2025	Aasta 2026	Aasta 2027	Mitmeaastane finantsraamistik 2021–2027 KOKKU
• Personalikulud	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
• Muud halduskulud	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
DG <.....> KOKKU	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000

Mitmeaastase finantsraamistiku RUBRIIGI 7 assigneeringud KOKKU	(Kulukohustuste kogusumma = maksete kogusumma)	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
---	--	--------------	--------------	--------------	--------------	--------------

miljonites eurodes (kolm kohta pärast koma)

	Aasta 2024	Aasta 2025	Aasta 2026	Aasta 2027	Mitmeaastane finantsraamistik 2021–2027 KOKKU
Mitmeaastase finantsraamistiku Kulukohustused	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
RUBRIIKIDE 1–7 assigneeringud KOKKU	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000

3.2.1.2. Sihtotstarbelisest välistulust saadavad assigneeringud

miljonites eurodes (kolm kohta pärast koma)

Mitmeaastase finantsraamistiku rubriik	Nr	
--	----	--

DG: <.....>	Aasta 2024	Aasta 2025	Aasta 2026	Aasta 2027	Mitmeaastane finantsraamistik 2021–2027
-------------	---------------	---------------	---------------	---------------	---

							KOKKU
Tegevusassigneeringud							
Eelarverida	Kulukohustused	(1a)					0,000
	Maksed	(2a)					0,000
Eelarverida	Kulukohustused	(1b)					0,000
	Maksed	(2b)					0,000
Eriprogrammide vahenditest rahastatavad haldusassigneeringud ²¹							
Eelarverida		(3)					0,000
DG <.....> assigneeringud KOKKU	Kulukohustused	= 1a + 1b + 3	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
	Maksed	= 2a + 2b + 3	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000

Kohustuslik tabel

			Aasta	Aasta	Aasta	Aasta	Mitmeaastane finantsraamistik 2021–2027 KOKKU
			2024	2025	2026	2027	
Tegevusassigneeringud	Kulukohustused	(4)	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
	Maksed	(5)	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
Eriprogrammide vahenditest rahastatavad haldusassigneeringud KOKKU		(6)	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
Mitmeaastase finantsraamistiku RUBRIIGI <...> assigneeringud KOKKU	Kulukohustused	= 4 + 6	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
	Maksed	= 5 + 6	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000

Kohustuslik tabel

			Aasta	Aasta	Aasta	Aasta	Mitmeaastane

²¹ Tehniline ja/või haldusabi ning ELi programmide ja/või meetmete rakendamist toetavad kulud (endised BA read), kaudne teadustegevus, otsene teadustegevus.

			2024	2025	2026	2027	finantsraamistik 2021–2027 KOKKU
Tegevusassigneeringud KOKKU	Kulukohustused	(4)	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
	Maksed	(5)	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
Eriprogrammide vahenditest rahastatavad haldusassigneeringud KOKKU		(6)	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
Mitmeaastase finantsraamistiku RUBRIIGI <....> assigneeringud KOKKU	Kulukohustused	= 4 + 6	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
	Maksed	= 5 + 6	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000

			Aasta 2024	Aasta 2025	Aasta 2026	Aasta 2027	Mitmeaastane finantsraamistik 2021–2027 KOKKU
• Tegevusassigneeringud KOKKU (kõik rubriigid)	Kulukohustused	(4)	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
	Maksed	(5)	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
• Eriprogrammide vahenditest rahastatavad haldusassigneeringud KOKKU (kõik rubriigid)		(6)	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
Mitmeaastase finantsraamistiku rubriikide 1–6 assigneeringud KOKKU (vajalikud vahendid)	Kulukohustused	= 4 + 6	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
	Maksed	= 5 + 6	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000

Mitmeaastase finantsraamistiku rubriik	7	„Halduskulud“ ²²
---	----------	-----------------------------

miljonites eurodes (kolm kohta pärast koma)

DG: <.....>		Aasta 2024	Aasta 2025	Aasta 2026	Aasta 2027	Mitmeaastane finantsraamistik 2021–2027 KOKKU
• Personalikulud		0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
• Muud halduskulud		0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
DG <.....> KOKKU	Assigneeringud	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000

DG: <.....>		Aasta 2024	Aasta 2025	Aasta 2026	Aasta 2027	Mitmeaastane finantsraamistik 2021–2027 KOKKU
• Personalikulud		0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
• Muud halduskulud		0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
DG <.....> KOKKU	Assigneeringud	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000

Mitmeaastase finantsraamistiku RUBRIIGI 7 assigneeringud KOKKU	(Kulukohustuste kogusumma = maksete kogusumma)	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
---	--	--------------	--------------	--------------	--------------	--------------

miljonites eurodes (kolm kohta pärast koma)

		Aasta 2024	Aasta 2025	Aasta 2026	Aasta 2027	Mitmeaastane finantsraamistik 2021–2027 KOKKU
RUBRIIKIDE 1–7 assigneeringud KOKKU	Kulukohustused	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000

²²

Vajalike assigneeringute kindlaksmääramiseks tuleks kasutada aastaseid keskmisi kulunäitajaid, mis on kättesaadavad BUDGpedia veebilehel.

Mitmeaastase finantsraamistiku	Maksed	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
--------------------------------	--------	-------	-------	-------	-------	-------

3.2.2. Hinnanguline tegevussigneeringutest rahastatav väljund (ei täideta detsentraliseeritud asutuste puhul)

kulukohustuste assigneeringud miljonites eurodes (kolm kohta pärast koma)

Märkige eesmärgid ja väljundid			Aasta 2024		Aasta 2025		Aasta 2026		Aasta 2027		Lisage vajalik arv aastaid, et näidata finantsmõju kestust (vt punkt 1.6)						KOKKU	
	VÄLJUNDID																	
	↓	Väljundi liik ²³	Keskmine kulu	Arv	Kulu	Arv	Kulu	Arv	Kulu	Arv	Kulu	Arv	Kulu	Arv	Kulu	Arv	Kulu	Väljundite arv kokku
ERIEESMÄRK nr 1 ²⁴ ...																		
-	Väljund																	
-	Väljund																	
-	Väljund																	
Erieesmärk nr 1 kokku																		
ERIEESMÄRK nr 2 ...																		
-	Väljund																	
Erieesmärk nr 2 kokku																		
KOKKU																		

²³ Väljunditena käsitatakse tarnitud tooteid ja osutatud teenuseid (rahastatud üliõpilasvahetuste arv, ehitatud teede pikkus kilomeetrites jms).

²⁴ Vastavalt punktile 1.3.2 „Erieesmärgid“.

3.2.3. Hinnanguline mõju haldusassigneeringutele – ülevaade

- Ettepanek/algatus ei hõlma haldusassigneeringute kasutamist
- Ettepanek/algatus hõlmab haldusassigneeringute kasutamist, mis toimub järgmiselt:

3.2.3.1. Heakskiidetud eelarvest saadavad assigneeringud

HEAKSKIIDETUD EELARVE	Aasta	Aasta	Aasta	Aasta	2021–2027 KOKKU
	2024	2025	2026	2027	
RUBRIIK 7					
Personalikulud	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
Muud halduskulud	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
RUBRIIK 7 kokku	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
RUBRIIGIST 7 välja jäävad kulud					
Personalikulud	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
Muud halduskulud	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
RUBRIIGIST 7 välja jäävad kulud kokku	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
KOKKU					
	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000

3.2.3.3. Assigneeringud kokku

HEAKSKIIDETUD EELARVE + SIHTOTSTARBELINE VÄLISTULU KOKKU	Aasta	Aasta	Aasta	Aasta	2021–2027 KOKKU
	2024	2025	2026	2027	
RUBRIIK 7					
Personalikulud	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
Muud halduskulud	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
RUBRIIK 7 kokku	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
RUBRIIGIST 7 välja jäävad kulud					
Personalikulud	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
Muud halduskulud	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
RUBRIIGIST 7 välja jäävad kulud kokku	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
KOKKU					
	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000

Personali ja muude halduskuludega seotud assigneeringute vajadused kaetakse assigneeringutest, mille asjaomane peadirektoraat on kõnealuse meetme haldamiseks juba andnud, ja/või peadirektoraadi sees ümberpaigutatud assigneeringutest, mida vajaduse korral võidakse täiendada nendest lisaassigneeringutest, mis haldavale peadirektoraadile eraldatakse iga-aastase vahendite eraldamise menetluse käigus, arvestades eelarvepiirangutega.

3.2.4. Hinnanguline personalivajadus

- Ettepanek/algatus ei hõlma personali kasutamist
- Ettepanek/algatus hõlmab personali kasutamist, mis toimub järgmiselt:

3.2.4.1. Rahastatakse heakskiidetud eelarvest

Hinnanguline väärtus täistööaja ekvivalendina²⁵

HEAKSKIIDETUD EELARVE	Aasta 2024	Aasta 2025	Aasta 2026	Aasta 2027
• Ametikohtade loeteluga ette nähtud ametikohad (ametnikud ja ajutised töötajad)				
20 01 02 01 (komisjoni peakorteris ja esindustes)	0	0	0	0
20 01 02 03 (ELi delegatsioonides)	0	0	0	0
01 01 01 01 (kaudne teadustegevus)	0	0	0	0
01 01 01 11 (otsene teadustegevus)	0	0	0	0
Muud eelarveread (märkige)	0	0	0	0
• Koosseisuväline personal (täistööaja ekvivalendina)				
20 02 01 (üldvahenditest rahastatavad lepingulised töötajad ja riikide lähetatud eksperdid)	0	0	0	0
20 02 03 (lepingulised töötajad, kohalikud töötajad, riikide lähetatud eksperdid ja noored eksperdid ELi delegatsioonides)	0	0	0	0
Haldustoetuse eelarverida [XX.01.YY.YY] - peakorteris	0	0	0	0
- ELi delegatsioonides	0	0	0	0
01 01 01 02 (lepingulised töötajad ja riikide lähetatud eksperdid kaudse teadustegevuse valdkonnas)	0	0	0	0
01 01 01 12 (lepingulised töötajad ja riikide lähetatud eksperdid otsese teadustegevuse valdkonnas)	0	0	0	0
Muud eelarveread (märkige) - Rubriik 7	0	0	0	0
Muud eelarveread (märkige) - Rubriigist 7 välja jäävad kulud	0	0	0	0
KOKKU	0	0	0	0

3.2.4.2. Rahastatakse sihtotstarbelisest välistulust

SIHTOTSTARBELINE VÄLISTULU	Aasta 2024	Aasta 2025	Aasta 2026	Aasta 2027
• Ametikohtade loeteluga ette nähtud ametikohad (ametnikud ja ajutised töötajad)				
20 01 02 01 (komisjoni peakorteris ja esindustes)	0	0	0	0
20 01 02 03 (ELi delegatsioonides)	0	0	0	0
01 01 01 01 (kaudne teadustegevus)	0	0	0	0
01 01 01 11 (otsene teadustegevus)	0	0	0	0
Muud eelarveread (märkige)	0	0	0	0
• Koosseisuväline personal (täistööaja ekvivalendina)				
20 02 01 (üldvahenditest rahastatavad lepingulised töötajad ja riikide lähetatud eksperdid)	0	0	0	0
20 02 03 (lepingulised töötajad, kohalikud töötajad, riikide lähetatud eksperdid ja noored eksperdid ELi delegatsioonides)	0	0	0	0
Haldustoetuse eelarverida [XX.01.YY.YY] - peakorteris	0	0	0	0
- ELi delegatsioonides	0	0	0	0
01 01 01 02 (lepingulised töötajad ja riikide lähetatud eksperdid kaudse teadustegevuse valdkonnas)	0	0	0	0
01 01 01 12 (lepingulised töötajad ja riikide lähetatud eksperdid otsese teadustegevuse valdkonnas)	0	0	0	0
Muud eelarveread (märkige) - Rubriik 7	0	0	0	0

²⁵

Palun täpsustage tabeli all, mitu täistööaja ekvivalenti märgitud arvust on meetme haldamiseks juba määratud ja/või on võimalik teie peadirektoraadis ümber paigutada ning milline on teie koguvajadus.

Muud eelarveread (märkige) - Rubriigist 7 välja jäävad kulud	0	0	0	0
KOKKU	0	0	0	0

3.2.4.3. Personalivajadus kokku

HEAKSKIIDETUD EELARVE + SIHTTOTSTARBELINE VÄLISTULU KOKKU	Aasta 2024	Aasta 2025	Aasta 2026	Aasta 2027
• Ametikohtade loeteluga ette nähtud ametikohad (ametnikud ja ajutised töötajad)				
20 01 02 01 (komisjoni peakorteris ja esindustes)	0	0	0	0
20 01 02 03 (ELi delegatsioonides)	0	0	0	0
01 01 01 01 (kaudne teadustegevus)	0	0	0	0
01 01 01 11 (otsene teadustegevus)	0	0	0	0
Muud eelarveread (märkige)	0	0	0	0
• Koosseisuväline personal (täistööaja ekvivalendina)				
20 02 01 (üldvahenditest rahastatavad lepingulised töötajad ja riikide lähetatud eksperdid)	0	0	0	0
20 02 03 (lepingulised töötajad, kohalikud töötajad, riikide lähetatud eksperdid ja noored eksperdid ELi delegatsioonides)	0	0	0	0
Haldustoetuse eelarverida [XX.01.YY.YY]				
- peakorteris	0	0	0	0
- ELi delegatsioonides	0	0	0	0
01 01 01 02 (lepingulised töötajad ja riikide lähetatud eksperdid kaudse teadustegevuse valdkonnas)	0	0	0	0
01 01 01 12 (lepingulised töötajad ja riikide lähetatud eksperdid otsese teadustegevuse valdkonnas)	0	0	0	0
Muud eelarveread (märkige) - Rubriik 7	0	0	0	0
Muud eelarveread (märkige) - Rubriigist 7 välja jäävad kulud	0	0	0	0
KOKKU	0	0	0	0

[Considering the overall strained situation in Heading 7, in terms of both staffing and the level of appropriations, the human resources required will be met by staff from the DG who are already assigned to the management of the action and/or have been redeployed within the DG or other Commission services.]

Ülesannete kirjeldus:

Ametnikud ja ajutised töötajad	
Koosseisuvälised töötajad	

3.2.5. Hinnanguline mõju digitehnoloogiaga seotud investeeringutele – ülevaade

Kohustuslik: järgmises tabelis tuleks esitada parim hinnang ettepanekust/algatusest tulenevate digitehnoloogiaga seotud investeeringute kohta.

Erandkorras, kui see on vajalik ettepaneku/algatuse rakendamiseks, tuleks rubriigi 7 assigneeringud esitada selleks ettenähtud eelarvereal.

Rubriikide 1–6 assigneeringuid tuleks kajastada „tegevusvaldkonna IT-kuludena, mis on eraldatud rakenduskavadele“. Nende kulud kuuluvad tegevuseelarvesse, mida kasutatakse otseselt algatuse rakendamisega seotud IT-platvormide/vahendite taaskasutamiseks/ostmiseks/arendamiseks ja nendega seotud investeeringuteks (nt litsentsid, uuringud, andmete säilitamine jne). Selles tabelis esitatud teave peaks olema kooskõlas 4. jaos „Digimööde“ esitatud üksikasjadega.

Digi- ja IT-assigneeringud KOKKU	Aasta	Aasta	Aasta	Aasta	Mitmeaastane finantsraamistik 2021–2027 KOKKU
	2024	2025	2026	2027	
RUBRIIK 7					
Institutsiooni tasandi IT-kulud	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
RUBRIIK 7 kokku	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
RUBRIIGIST 7 välja jäävad kulud					
Poliitikaaldkondade IT-kulud rakenduskavadele	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
RUBRIIGIST 7 välja jäävad kulud kokku	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
KOKKU	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000

3.2.6. Kooskõla kehtiva mitmeaastase finantsraamistikuga

Ettepanek/algatus:

- on täielikult rahastatav mitmeaastase finantsraamistiku asjaomase rubriigi sisese vahendite ümberpaigutamise kaudu

Ei kohaldata.

- tingib mitmeaastase finantsraamistiku asjaomase rubriigi mittesihotstarbelise varu ja/või mitmeaastase finantsraamistiku määruces sätestatud erivahendite kasutuselevõtu

Ei kohaldata.

- nõuab mitmeaastase finantsraamistiku muutmist

Ei kohaldata.

3.2.7. Kolmandate isikute rahaline osalus

Ettepanek/algatus:

- ei näe ette kolmandate isikute poolset kaasrahastamist
- näeb ette kolmandate isikute poolse kaasrahastuse, mille hinnanguline summa on järgmine:

assigneeringud miljonites eurodes (kolm kohta pärast koma)

	Aasta 2024	Aasta 2025	Aasta 2026	Aasta 2027	Kokku
Nimetage kaasrahastav asutus					
Kaasrahastatavad assigneeringud KOKKU					

3.3. Hinnanguline mõju tuludele

- Ettepanekul/algatusel puudub finantsmõju tuludele

- Ettepanekul/algatusel on järgmine finantsmõju:
 - omavahenditele
 - muudele tuludele
 - märkige, kas see on kulude eelarveridasid mõjutav sihtotstarbeline tulu

miljonites eurodes (kolm kohta pärast koma)

Tulude eelarverida	Jooksva eelarveaastal kättesaadavad assigneeringud	Ettepaneku/algatuse mõju ²⁶			
		Aasta 2024	Aasta 2025	Aasta 2026	Aasta 2027
Artikkel					

Sihtotstarbeliste tulude puhul märkige, milliseid kulude eelarveridasid ettepanek mõjutab.

Ei kohaldata.

Muud märkused (nt tuludele avaldatava mõju arvutamise meetod/valem või muu teave).

Ei kohaldata.

4. DIGIMÕÕDE

Ei kohaldata. Ettepanek on rände- ja varjupaigaleppe osaks oleva varjupaigamenetluse määruse sihipärane muudatus. Kõik digielemendid on leppes, mitte siin.

4.1. Diginõuded

Ei kohaldata.

4.2. Andmed

Ei kohaldata.

4.3. Digilahendused

Ei kohaldata.

4.4. Koostalitlusvõime hindamine

Ei kohaldata.

4.5. Digimõõtkme rakendamist toetavad meetmed

Ei kohaldata.

²⁶ Traditsiooniliste omavahendite (tollimaksud ja suhkrumaksud) korral tuleb märkida netosummad, st brutosumma pärast 20 % sissenõudmiskulude mahaarvamist.

